

Studinajums nem preti:
Zelgawā, pēc Lantowsta un Likopa
Igeem, Leelā eelā № 7, Helmšinga namā,
un Rīgā, J. G. Kapteina Iga grah-
matu bodē, Gēfch-Rīgā Leelā eelā № 10.

Maksa par studinajumeem:
8 kop. par sīhtu rakstu rindini; pahr-
kalošana if sivešcham walobahm
par bīshwu.

"Latw. Aw." war apšleket:

Zelgawā: Pēc Lantowsta un Likopa Igeem, Leelā eelā № 7, "Latw. Aw." ešpediāzja.
Daufrā: Sēteina Iga apceklā, Zalks: J. G. Kapteina Iga un S. L. o. n. a. Iga grahm. bodē.
Rūdiģā: Sēteina Iga un S. L. o. n. a. Iga grahm. bodē. Rīgā: J. G. Kapteina
Iga grahm. bodē, Gēfch-Rīgā, Leelā eelā № 10; W. J. Hädera drūtawā, Paleijas eelā № 3.

69. gada-gahjums.

"Latw. Aw." war apšleket:
Zelgawā, pēc Lantowsta un Likopa Igeem, Leelā eelā № 7.
Maksa, Zelgawā sanemot:
par gabu 1 r. 50 l., par pusgabū 90 l.
Maksa, pahr pāstu pēcšūtot:
par gabu 2 r., par pusgabū 1 r. 25 l.
Ešpediāzja:
Zelgawā, pēc Lantowsta un Likopa Igeem, Leelā eelā № 7.
Redakcijas adrese:
Zelgawā, Balles eelā № 7.

Luteranu konsistoriju atzelschana.

Rīgā, Mehwaless un Sahmu salas Luteranu konsistorijas un su-
perintendentu amati, kā "Waldibas Behstnesis" išstudina, tikuschi at-
zelschi. Rīgā un Arensburgas konsistoriju pēnahkumi usdoti Wids-
mes Luteranu ewangeliskai konsistorijai, un Mehwaless konsistorijas pē-
nahkumi Igaunijas konsistorijai. Sahmu salas superintendentu weatā
nahks prahwestis, kas no Krona dabuhs to pašchu algu, fahju ziti
prahwesti dabon, proti 57 rublus un 15 kapeikas par gabu.

Wadomi teefas leetās.

26. Jautajums: Waj tahdam jauneklīm ari ir kahda atwee-
glinaschanašchā kara-klausibas wišpahrīgā likumā nolemta, kura
tehwis ir 45 un brahlis 3 1/2 gadu weš? — Ja kahda atweeglinaschana
tahdam buhtu, tad luhdsu, ari ušfihmet tos likuma paragrafus, kuras
tahda atrodama.

Atbilde: Pehz kara-klausibas likumu 45. artikula jautatajam
pēnahkabs otrahs schiras atweeglinajums.

27. Jautajums: Man bija no 1880. g. ašpirkta gandrihs
300 deštinu leela mahju grunte Kursemē. Re-šidewigu gabu deht,
kritu dšhwodams arweenu paradās, tā ka galā paliku muišchāi parādā
1078 rublus. Tad tapa monas mahjas 1884. g. 15. Merzā pēc
wirēpīleefas nolikhs uš wairakšolischānu; bet kad solitaju nebija, tad
tahs palika nepahrdotās. Pehz tam tapa išstudinats otru reisi "Sub.
Awisēs" 1884. g., ka tahs 26. Aprili tiks pahrdotās wairakšolischānā,
pēc kam eesadāhs 2 solitaji. Muišchās pahrwaldneeks pats pahrfolija.
Kad nu 1884. g. 26. Aprili manās mahjas tapa pahrdotās, tad muiš-
chās pahrwaldneeks man folija winaš atdot uš renti par to pašchu
jenu, ko par tahm maksāja preefch pīeffschanas gadeem. Un tā nu
mehs salihgam, ka puse rentes man jamalsā Septemberi un puse No-
wemberi. — Es apsehju fawus laukus pehz notikuschās salihgšchā-
nas un eesahju dšhwot atkal pawifam meerigi uš preefchu. Bet ta
pašcha gada 11. Augustā nahja muišchās pahrwaldneeks ar daudš lau-
dim un pagasta waldneekem, atnehma wišu no manis un atdewa mah-
jas zitam par trešcho daku lehtā. — Tad nu luhdsu: waj es waru
ta gada wišus augtus no laukeem un dahseem pogeht, jeb waj tik iš-
sehto wasaraja sehllu, kas ari istāifa tā ap 400 rubteem? M. J.

Atbilde: Pehz Kursemes femneeku likumn §§ 175. un 176. waj-
jaga katram nomās kontraktam, kur femneeks ir par nomataju, no pagasta
teefas tapt apšpirinatam. Pehz § 177. newar tikt suhdets, ja nomās
kontrakts new tahdā wišē tizis nošehgē. Tā tad jautatajam
new teefās, pret muišchās ihsašchneeku suhdet pah to, ka wišch now
nomās kontraktu išpildijis.

28. Jautajums: Es, kalps buhdams, salihgu pēc faimneeka
uš deputatu, lihds ar feewu, uš weena gada, no weeneem Surgeem lihds

otreem. Lone bija dereta: 32 puhri labibas, 20 rubtu naudas,
1/2 puhra-weeta linu, kartuselus, stabdit, 60 kwadrat-ruhtis leels
dahra gabalinsch, lopu bariba, dšhwes weeta un maksa. Mana
seewa isgahja wišu fawu nolihgto laiku. Tad es rehkinu par seewas
pēnu lopu baribu, kartusetu semi un dahrsu, un zits, kas atleek, ir
mana pēna. Es nokalpoju 31 nedeku, bes winaš faimneeka darbus
štrahdajot. 2. Nowemberi es paliku slimis no smagu nasu zelschānas,
tā ka newareju wairš štrahdat, un denu 3 nedelus weeteeku. Gruh-
tas slimibas un masas rojibas deht, newareju weeteeku ilgati suhtit
pēc darba. Tad mans faimneeks tuhliit mani ar warmahzibu apkih-
laja; bes teefas išpreeduma, wišch man atnehma lones linus, un no
pahrtikas — ne-šdotus desmit rubtus naudas un 4 puhrus labibas,
kā ari no seewas išpelnitos kartuselus un wesumu seena, un tāpat ari
maksas nedewa preefch pahrtikas. Kad wišch wišu to bija išdarijis,
tad es noprasiju, waj peeteek, uš ko tas atbildeja, ka peeteek gan, un
es to eestatiju par atraidischānu no deenesia. Pehz astonu nedeku sli-
mas gulefchānas es newareju eet pēc darba. Tad es faimneeku eesuh-
dēju pēc teefas, no kuras wehl new spreedums taiftis. — Tad nu luh-
dsu atbilde: waj teefa mani war pēcpeest pēc deenesia un wišu to pa-
faubet, kas atnemts, un waj likums nekahdi nerahda, flimneeku
atweeglinat kahdās nedelas bes samakšas? — Teefa pēcprasa daltera
leezibu, bet to, nespehjas deht, newareju eegahdat, un faimneeks ari
negahdaja; tikai labprahstigi ziltwek, bes atmakšas, mani ir dšedēju-
schī. Waj teefa mani war pawifam atraidit un teikt, ka tikschi sli-
mojees?

Atbilde: Wišu pirms japeestime, ka tas, ka jautatajs salihgo
loni eedala tahdā, kuru wišch pats pēna, un atkal tahdā, kuru wina
seewa dabon, ir pilnigi patwarigi. Pehz wina pašcha ištekluma ir sa-
lihgs, ka wišch un wina seewa abi kopā dabon to ištektu loni. —
No tam, ka, pehz jautataja apraksta, wina deenesia kungš isturejees,
new redset, ka wišch tam deenesia buhtu usteigis. Tā tad ja jautā-
tājs fawu deenesia ir atstahjis, tad wišch war pogeht weeneweni-
gā jaju jau išpelnito loni, un wina turklahst, ja deenesia kungam
zaur to notiktu kahda šahde, ta ir ja-atslihdsina. — Pehz Kursemes femneeku
likumu § 164. ir deenesia kungam tikai tad teefiba, kahdu deenesieeku,
slimibas deht, atlahst, kad schi ir lipiga un zaur paladnigu dšhwis
zehlusees. No tam, ka slimajam deenesieekam jagahda weeteeks, likumā
new nelas šajits. — Pehz muhsu domahm, slimiba war ari tikt pē-
rahdita zaur leezineekem, bes ka pēc tam uš wišu wišči wajjadsetu dak-
tera leezibas raksta.

29. Jautajums: Waj war jaunakais dehts tam pretotees, ka
tehwis, Krona mahju faimneeks, kas fawas mahjas gan no 1887. g.
ašpirzjis, bet kontrakta wehl new fahchmis, tahs atdot wezafajam
dehlam, bes ka jaunatajam dehlam tahdu mantas daku buhtu atschē-
ris, un zil leela war schi daka tikt rehkinata, kad išpīeffschānas nauda,
jeb gada-noma par mahjahm ir 90 rubtu leela? — Ispīeffschāna bei-
dāhs pehz 44 gadeem.

Atbilde: Ihsašchneeks newar fawas mahjas atdot kahdai ziti
personai bes Baltijas domenu walbes atkaujas. Beidsamā schai leetā
lihds schim tā rihlojāhs, ka pagasta teefa, kuras ezirni tahs mahjas
atradahs, wišus tos, kas warbuht gribetu pretotees schai mahju atdo-
schānai, zaur studinajumu "Gubernas Awisē" ušajinaja, nofazitā ter-
minā pēc winaš sapulzetees. Kad neweens nekahdās pretunās nepeneesa,
jeb kad wina schai sūnā išlihgā, tad domenu walde dewa fawu atkauju.
Turpreti ja tas tā nenotika, tad bija tai leetai ja-ecet zaur teefahm, un
ko tahs nu išspreda, pehz ta tad domenu walde dewa fawu atkauju.
Jaunakais dehts newar to aiskawet, ka mahjas top atdotas wezafajam
dehlam; bet wina tad schi ir teefiba, pehz tehwa nahwes, ja schis
tahs mahjas wezafajam dehlam par wēli ir atdewis, pahr schi tahdu
atdoschānu weht suhdēsbu. — Kad tehws wezafajam dehlam mahjas
ir dahwinajis, tad jaunakais dehts schi dahwinaschānu war eestatit
par nederigu, tamdeht ka neweens femneeks newar wairak išdahwinat,
nekā tikai zetorto daku no fawas mantibas. (Kurs. semn. lik. § 140.)
Ja dahwinaschāna teel noteikta par nederigu, tad jarihlojāhs pehz tam,
ko likumi nofaka mantoschānas sūnā. — Kad tehws fawam wezafajam
dehlam mahjas ir norakstijis, waj wina tahdā sūnā tahs dahwinajis,
kad wišch, proti tehws, pirms dehla nomirtu, — tad jaunatajam deh-
lam ir teefiba, pahr schi nolehmumu suhdet, un wina wajjadsehs
daku no mantibas dabut pēcpreestu, kura istāifa pusi no tahs dakaš,
ko wišch, kad tahda tehwa nolehmuma nebuhtu, buhtu dabujis. —
Peemehkam peemehschu: tehwa mantiba istāiftu 6000 rubtu, un par
mantineekem buhtu tikai tee abi dehtu, — tad katram no wineem waj-
jadsetu 3000 rubtu dabut. Bet kad nu tehws fawā testamentē nolehm-
is, ka tam weenam dehlam weenam pašcham wiša mantiba jadabon,
tad otrahs dehts gan netop pawifam išlehgts no mantoschānas, bet
wišch war tikai 1500 rubtu dabut. — Mahju wehrtiba neteel wiš
nofajata zaur maksajumeem, zil if gada Kronim ir jadabon, bet wina
teel nofresta zaur leetprateju takseereschānu.

30. Jautajums: Ešmu apzezejis faimneeka weenigo meitu.
Pehz 3 gadeem mans seewas tehws atfajijahs no mahjahm, un tā tad
tahs man peekrita (zaur manu seewu). Bet kad nu man jau weenas
mahjas ir, tad es gribu fawas seewas mahjas atdot fawam jaunam
brahlim. Tad nu jautaju: Waj es to waru išdarit, bes ka mani se-
ewas rabi tam waretu pretotees, un kā man tas ir jabara?

Atbilde: Ari scheit, ja tahs mahjas ir Krona mahjas, domenu
walbes atkaujas ir wajjadšigs. Uš nekahdu wišči newar seewas rabi-
neeki mahju atdoschānu aiskawet. Bet kad tahs mahjas par wēli
teel atdotas, un ja rabieneki ir tahdās perfonas, kuras wina manto-
schānas teefibas newar pawifam tikt atrautas, par peem. meesigi brahti
un mahfas, kā ari brahtu un mahsu behrni, tad wineem pehz manti-
bas atstahjeja nahwes ir teefiba, tahdu nolehmumu eestrihdet, tā ka
tas preefcheja jautajuma atbilde ir iškaidrots.

31. Jautajums: Waj ir kahds projekts, jeb warbuht kahds
jaums likums iškaisis no Augustāhs Waldibas, kas pahrgrositu aktiwa

Paspahrnē.

Maudas kahribas angli.

(11. Turpinajums.)

Seema nahja un aishgahja, bes ka Marija ihsašchi fahpigi buhtu
fajutus leelo wentulibu, kahdā wina tagad dšhwija. Weenahst wina
bija daudš janowuhlejahs un janodarbojahs ar mahju buhšchānu,
kas zaur swaineenes Annas abto un aushigo aistreefchānu bija ne-
lahrtiba un nokawefschānā nahfusi, un otrahst wina išeetaja fawas
brihwahs fundas, ar abeem behrneem nodarbobomahs. Atis tagad jau
bija tai wezumā, kas winaš stolas apmekleschānu dara nepēceeschānu;
bet tomehr Marija newareja apneentes, wina stola suhtit, tapehz ka
ta bihjahs, ka wišch no ziteem skoloneem tiks eepaschstinats ar fawa
tehwa likteni, un winaš buhtu jadēd fawu stolas beedru apfimeeschāna
un niginaschāna. Bes tam jau abi behrni tā bija weens ar otru eera-
dušchi, ka masā Agate pa wina stolas laiku buhtu fahpigi fajutus ūta
truhfchānu pēc rotalofschānahs. Marija tapehz aprunajahs ar mahjitaju
un wirtsmeeschafungu pahr scho leetu, un tad apnehmahs, ūta pirmo
mahzibu pati išdarit, pati wadit; jo wina bija baudijusi loti labu iš-
gihribu. Pret pawafaru ūtis fawā mahzibā jau tik tahlu bija nah-
jis, ka wareja daudš-mas laft. Ar rakstischānu gan gahja drusku leh-
nakt; bet tantes apsolijums, ka wišch warefshot, ja dewesgan glihti
prahfshot rakstīt, kahdu wehstuliti tehwa un onkulim Schpehtam Mari-
jas wehstulehm peektit laht, kad wina teem rakstifshot, — apdahwinato
jebnu pashubinaja uš leelu ušibhibu, fawu tahfeli aprakstīt ar nekšaita-
meem, wehl nepaschstameem burteem.

Bija pawafara pehz gares, falkas seemas. Saule spihdeja jau
siti zaur leelajahm, gahschaham logu ruhtim, aif kureem Marija ar
schuwelli sehdeja, kamehr behrni jautri rotalofjahs. Tē burwis atweh-
rāhs un "lela Terese", apfahrtitāigadama tirgotaja iš pīeffchās, eemahja,
kas ar fawu lasti iškaturu gadu apstāigaja aplahrtini, un kuzai arweenu
bija kas jaunš, to pašahstīt.

"Labdeen, Hartmanu jaunfunds!" wina laipni šweizajaja. "Waj
wehl arweenu tā weena pati? Es buhtu domajusi, juhs atrast tā
mehschneeka fundsi."

"Tad juhs maldatees, Terese," Marija meerigi un nopeetni atbil-
deja. "Schē jau man ir fawa nama turiba un fawi behrni. Wairat
man new wajjadšigs pēc manas laimes."

"Ja, ja," tirgotaja eesahla, kad manija, ka winaš pēchimejums
Mariju neparishkami aishahris, "lai Deews jums to atmakša, ko juhs
schēem nabaga behrneem darijuschī! No taj runā wiša pafaula un
juhs flawē."

"No flawas es nēka negribu dširdet, Terese," Marija atteiza; "es
tik daru fawu pēnahkumu."

"Al ja," tirgotaja runaja tahlat, "un schēem nabaga behrneem
ir tagad diwahrt wajjadšigs, ka kahda lihdsjeetiga firds winaš leela!"

"Kā tā?" Marija ahtri prasija.

"Waj tad juhs no tam nēka nesmeet, kas schē wišu pirms tizis
finams?"

"Ar zeema laudim es nēmas nesatekos," Marija teiza; "bet ko
tad juhs no jauna sineet, kas uš behrneem simeetos?"

"Nahat ar mani schē fahnu istabā; tur es jums gribu wišu iš-
fahstīt," Terese atbildeja.

Ko tad tur Marija dširdeja? — To, ka preefch kahdahm trim
nedelāhm Anna ar fawu agrako mihtalo aishgahjusi, un neweens nesit-
not, uš kurenī! — Kad schis bija dširdejis no Annas schirschānahs,
tad tas tai zeemā, kur Anna wehl arweenu pēc fawem radēm ušture-
jusees, meklejis darbu, un tā atkal ar fawu agrako mihtalo esot eedaw-
dsejes, un wehdigi, kad Annas rabi scho draudšibu gribējuschi išjaukt,
tahdā jaukā nakti ar fawu lishgawinu nosudis!

Marija loti ištruhlahs pahr scho wehstī. Wišu zitu, bet ne scho,
wina no Annas drihschi buhtu gahdjusi, kas tad schi arweenu no ta
behga, kas daudš-mas winaš godam buhtu šahdejis, un it tapehz ween
no fawa wihra bija likusees schirtees, lai tai newaretu pahrmest, ka
winaš wihs ir nosēdsneeks.

"Bet waj tas ari ir tainiba, Terese?" wina nobahledama prasija.

"Tik pat pateesi, ka es schē preefch jums stahwu," tirgotaja at-
bildeja. "Pahri deenas pehz schi atgahdjuma es nonahzu zeemā, kur
Anna bija ušturejusee, un tad tur sinaja, ka es if schi widus, tad
man tuhliit to pašahstija, pahr ko wiš brikhijahs."

"Kas domajahs stahwot, tas lai peeluhtu, ka wišch nekriht!"
Marija, dšili kustinata, teiza. "Lai Deews dod, ka schai nelaimigajai
seewai schis ne-apdomatais solis nebuhtu gehti janoscheho! Bet war-
buht wina tagad eet skolā, kas tai loti deriga."

"Laudis winaš nēdaudšina daudš laba," Terese atbildeja; "winaš
mihtalais esot slihtis un palaidnis, kas turklahst ari gahscham ahtri
fakarsetojot. Bet wišch esot loti smušs zilweks, un gan tapehz jau-
nā seewā atkal usmodusees wezā miblestiba."

"Lai Deews winaš wišu par labu greesch," Marija mihtigi teiza,
— un tad no tirgotajas bija nopirfusi kahdās leetinas preefch behr-
neem, wina to atkal atlaida. Marija apnehmahs, pahr scho wehdigo
wehstī Morizam nesitot, un ari Schpehtu Irijis winaš domahm pil-
nigi peekrita, kuzam ta tuhliit bija rakstijusi.

Uš Annas wezakeem likahs schis wina meitas ne-apdomatais so-
lis dšilu eespaibu darijis. No schi laifa Annas tehws tā ehna šaigaja
aplahrt un gandrihs nedrihsstēja ne zilwekus ušflattit; pehz mas dee-

nahm Annas mahsti peemekleja geuhta slimiba, kas to lihds lapa ma-
lai noweda.

Kā loti Marija išbrikhijahs, kad wina uš weenreis dabuja wehstī,
lai tad schi apmeklejet gehti slimo. Ne azumirka wina nekawejahs,
scho luhgumu išpildit, un atrada slimneezi leela nemeerā.

"Marij," schi winaš fawu preti, "es loti preezajos, ka tu nahji
un ne-est atstuhmus manu luhgumu. Es loti wehlejās, wehl reis ar
tewi runat, pirms ar mani ir pagalam; es domaju, ka bes tam ne-
buhtu warejus meerigi nomirt."

"Nu, tik slikti ar jums gan wehl nebuhs," Marija atbildeja.

"Tad schi, tad schi! Es labi fajuhtu, ka ilgi wairš nedshwoschu.
Pehdigo gruhdeenu man gan ir dewusi Annas ušweeschānahs. Al, schis
behrns man jau ir daudš firdhehtu padarijis, bet tagad tos gehtatos."

"Ja, ja," Marija atbildeja, "tas gan bija ne-apdomāhs, weeg-
prahstigs solis, kahdu es no winaš nebuhtu fagaidijusi. Bet jeresim,
ka Dewa miblestiba to preefch winaš par labu greeschis."

"Marij," slimneeze teiza, un winaš rofu fahchusi, to wilka few
tuwaku, "tisi man, pehz mana prahta tas nebija, ka tagad wišs notis-
jis. Es nēmas negribeju, ka Anna no tawa brahla liktos schirtees.
Bet ar fawahm domahm nepsehju winaš suhrgalwibu falauft un fawa
wihra prahtu grost, kas to wehl eestiprinaja winaš enaidā pret jums.
Man bija jalauj tam notikt, ko newareju pahrwehrti. Bet ka Anna
tik aushstidigi wareja aishahst fawus behrnus, ka wina pati tos no fe-
wis atstuhma un pat ne fawās wehstules pehz wineem ne-apwajajahs,
— tad mani loti fatreza. Jo ka mahte tā spehš aishleegt fawas juh-
tas preefch fawas pašchās meefas un afins, tas ir pahrdabigi. —
Zil reis es ne-efmu slegenibā išlehju rihhtas afaras, kad is tahleens
redseju nabaga behrnus, un tad schi nedrihsstēju, deht fawa zeeffridigā
wihra, ar winaem elaištees, jeb tos kahd'reis schē muhsu namā uš-
nemt!"

"Tas lai paleek," Marija slimneezi runaja starpā, kuras azis
pēc schēem wahrdeem mirdseja afaras. "Zaur to juhs tik paleelineet
fawu nemeeru un padareet fawu slimibu wehl mīnaku. Par behr-
neem jums new nēka ko behdatees. Zil fawā pshidama, raugu winaem
buht mahtes weatā, un jereju, ka ar Dewa pahligu mahtes pēnahku-
mus ari išpildischu."

"Lai Deews tew to atmakša, ko tu pēc schēem behrneem dari!"
slimneeze runaja tahlat. "Bet atkauj man tik, no winaem runat; tas
teefcham man newar nekahdā wišē šahdet; daudš wairat man waretu
šahdet, kad man buhtu tas ja-aishleed, kas man tik gehti speesch firdi."

"Nu tad runajet Dewa wahredā!" Marija atbildeja.

"Ja, mihtā Marij, man gehti nahkabs teikt, kapehz tewi efmu
schait atluhgusi; bet tam jatop no firds femē! Es gribēju tew luhgt,
pirms es miritu, man wehl reis atweht abus behrnus, lai es winaem
dotu wejmahtes swebhibu; jo mahtes swebhibas teem tad schi truhš."

deenesia garumu un libdščinigo šķirū kahribu pēe rēkrufču Iosefšānās? — Ēsmu dšrdējis, ka šhogad stahšchotēes jaunī līkumi spēhšā kara-klaufšbas sīnā.

Atbilde: Mums nāv sinamš, ka kahds projekts buhtu tizis īslāis, kas pahrgroša deenesia laiku un atveeglinajumu šķēras. — No-fojijumi pahrgrošinajumu šķērahm nāv libdš šchīm pahrgrofti. Kas uš deenesia laiku simejāhš, tad beidst ir fēlofšchē pahrgroftijumi eerihšoti: a) Deenesia laiks preefšch fawwāneekem tagad ir weens gabš. b) Lihdš 1888. g. bija wispahrigais deenesia laiks, neluhklot uš atveeglinajumeem pehž jauno kareiwu īglīhtības, 6 gabuš atiwā deenesiā un 9 gabuš referwā. Tad palika deenejofchais 4 gabuš pirmā eesauluma semes aifšardē un pehž tam lihds 40. gadam otrā eesauluma semes aifšardē. — Zaur līkumu 1888. gada wasarā nu ir fēlofšchē pahrgroftijumi eerihšoti: Deenesia laiks aktiwā deenesiā tika pamafinatš us 5 gadeem, turpreti referwā tas tika pa-augftinatš us 13 gadeem. Tad teel deenejofchais lihds fawam 43. gadam peefkoiitē semes aifšardē. Pēe otrā eesauluma pēeder tee, kuri nāv wifai spēhšigi meefās, kā ari nāv preefšch deenesia pilnigi īglīhtoti un ir fawu dšmitu weenigee apghadataji. Wifā giti fšaitahš lihds fawam 43. gadam pēe semes aifšardēš pirmā eesauluma.

32. Jautajums: Kahdi nofojijumi jeb līkumi ir pahrgro, kad tehws no mahjāhū atfakahš un grīb fawu dehlu par fainneeku norakftit jeb apftiprimat?

Atbilde: Šchis jautojēns, ja wifā uš Krona mahjāhū simejāhš, ir pilnigi īfšaidrotš 29. jautajuma atbilde. Kas uš privat-mahjāhū simejāhš, tad fēhē wispahrigē līkumi pahrgrofofchānū nahl leetāfchānā.

No ahršemehm.

Wahzija. Keifars Wilhelms II., walšis domes šapulzi atfakah-jot, uš to aifrahdijis, no zil leela šwara ešot, ka ari křištīgā bašniza palihšot pēe zenteeneem, kureem tagad keifars dšenahš pakaf, strahd-neeku šķēras lītēna atveeglofchānāi par labu. Šchē wahzidi mah-jitajēem un wifēem uftizigēem bašnizāš falpeem radijufchi leelu preeku; jo tagad tee war buht itin drofchi, ka wīnu puhlineem pahrgrofti apghadāfchānū, flimneeku kopfchānū, diafonifū namu jēfchānū, mafu behēnu, fēfchimeefchū un befpēhžigu patwerfemehm, jauneku beedri-bahm, fwehtdeenas fkolahm, laufchū kēfkeem, tikumigi křiufcho glahbfchānū, labaku dšiwoklu eegahdāfchānū un tamlihdfchāgim fchēh-lāftības eestahdehm un darbeem nu wairš nedrihfēhēš til fihwi preto-tees, kā tas, deemschēh, lihds fchīm no tā faukto brihwprahitigo pu-fes Wahzijiā til leelā mehā notifa. Brihwprahitigo un Šchihdu la-pas fawas dufmas pahrgrofti tagad wahrdēem keifara wahrdēem ari gandrihš nēpēh-š fawaldit, kaut gan ne atfakahi, tad tomehr deewagan faprotamš kure-nedams, ka nu „mēfchwahrihšchī“ wehl wairaf fahfchot ahršitees un laudis uš fawu pufti greest. Sinamš, ka Šchihdeem buhtu patihkamafi bijis, ja keifars wīnus par ihstēem tautas labdareem buhtu ušflawējis.

Frantzija. Kad keifars Wilhelms II. ilaida fawu proklamā-jiju un zitas leelwalšis ušzainaja uš pedaličchānos pēe fšarptautifkā kongreša strahdneeku leetā, tad kahda fozialdemokratu lapa Frantzija, „Egalitē“ wahrdā, pahrgrofti rihfojumū no til leelāhū dufmahm tika pahmentā, ka fawās flējās itin atfakahi „duhfchigos“ fozial-demokratu ušmudinaja uš fšepkawibu, proti lai tee fchō zilweku ap-mahnitaju (keifaru Wilhelmu), kas nu apwēmotēes strahdneeku atfwe-fchinat no fawēem ihštajēem aplaimotajēem, fozialdemokrateem, noga-linatū; jo newarat fchāubitees, ka daudf buhfchot til lehtizigi un mulki, wīnam pēkřišt un dōtees meerā. Minētā lapa zereja, ka Fran-zfchū waldbā, wezā eenaida deht pret Wahziju, ne-eedrihfēsees, re-dakziju faukst pēe atbildības, un ka Frantzifchū tautēfchī wīnu aifstah-wehš; bet wīna flīpri wiflufēes, — jo Frantzifchī ar laiku tal palikufchī prahtigaki, un Frantzifchū waldbā tura par fawu peenahfkumu, tahdas negantigās ušmufinafchānas uš fšepkawibu ari tad, kad tahš greefchāhš pret Wahzu waldbineeku, pehž līkumeem fodit. Šchī pro-fēe drihš Parifē tika īfšēfata.

Brasilijs. Dumpineeku waldbā aifdšhtajam keifaram Dom Pedro'am kā atlihdfščinajumu grīb dot 100 tuhft. rublu. Sinamš, ka fimeiš waldbineeks tahdu bešfaunigu pēedahwajumu, kas ar fmeekla naidu wīna teefšbas grībētu atpirti, atraidihš, ja tas no tahš grub-tahš flimibās, kurā tagad egulīs, wehl īfwēfēfēes. Bet uš tahdu īfwēfēfēchānos ešot mas zerbōš.

Afrika. Wīstumsfchakais pafaulēs gabalē, Afrika, tagad ar milfu foleem fahf atihfitees. Defmit gadu laikā tur til leeli pahrgroftijumi notikufchi, kahdus newēens preefch tam nebuhtu ne fapnojis. Kad flawenāis Gordons zaur Gladhona neeghligo politiku tika atfahšēš beš-palihga pēe Nih-Lupes awoteem un no melu prawēfchā jeb Mahbija plifajēem fawēem nogaalinatš, tad wifā domaja, ka Afrika nu wehl wairaf, nekā preefch tam, palikufi nepe-eijama. Bet leeta pawifam zītadi nogroftijufēes. Bežgijas kēhnifch pēe Kongo-upes dibinājis leelu walfti, kurā tagad ar twaikoneem un pa dšēfšzēlu braukā Ēropēfchī; Itālija eesarojufi Sarkanahš juhras deenwidus krasōš leelu semes ga-balu un Abefiniju nehmufi apafch fawas patwerfēm, un Wahzija tri-jās weetās, Kamerunā un Vāderizēmē (Afrikas reetrumōš) un eepretim Sanfbaras falai (Afrikas austrumōš), dibinajufi leelas kolonijas, kas leelifki fahf ušplaukt; Portugālija, Anglija un Frantzija, tahdas rihfo-fchānāhš redēdamas, nu ari jo flēigfchūs kerahš pēe darba, fawās ko-lonijas paplafchinat. Wīleleake panahfkumi bijufchi majortam Wī-māniam, kas, kā Wahzu wīfškomandēeris, to leelo semes gabalu, kur-nule Wahzija eepretim Sanfbaras falai dibinajufi fawu koloniju, pil-nigi pahrdērtis par Ēropēfchū ihpafchumu, kur nu křištīgi mifionari, tirtogati un kolonifiti netrauzēti war fawus meera darbūs pahrdahat, semī apkopdami un neherēus pataifdami par zilwekem. Arabēfchū wehrgu fuftfchī no Wīmana tikufchi daudf kautinōš pilnigi ušwarēti, un tagad tur wairš newēens wīnam nepretōjāhš. Ja tā ees uš preef-fchū, tad warbuht 50 gadu laikā newēens pagans Afrikā wairš nekāl-poš welna tizibai un wifā tee nefaitamee miljoni neherēu, kas tagad pa dakai wehl ir zilweku galas ehdeji, pēeluhgōš to pašchū Deewu, ku-ram mehš kalpojām.

No eekfššemehm.

Mateju draudfēs (Zgaunijā) mahžitajš Frantzis Nerlings pēe apgabala-teefas bija apuhdēšēš pahrgroftizigo bašnizāš un tizibās aifstahfchānū. Tagad nu apgabala-teefa atftinufi mahžitaju par wai-nigu un notesafufi to uš fēwifchū teefibu faudēfchānū un weenu gadu zeetumā.

Pahrgahjufchi pareiftizibā. Baltijas gubernās, kā tagad dara finamu, 1887. gadā pahrgahjufchi pareiftizibā: 1) Wīdjemē: 534 wihreefchi un 500 fēwēfchū, t. i. kopā 1034 zilweki; 2) Zgaunijā: 999 wihreefchi un 753 fēwētees, t. i. kopā 1752 zil-weki, un 3) Kurfēmē: 172 wihreefchi un 155 fēwētees, t. i. kopā 327 zilweki. — Preefch pareiftizigo flolu bufwes un tēlu nomāfchā-nas fw. fimōš dod īf gada 10 tuhft. un tautas-apgāifmōfchānas mi-niftrerija 32 tuhft. rublu.

Wifū Krona teefu un walšchū korefpondenzijahm turpmat ušlīfchot mafku, par katru wehstules loti 2 kapeikas un par katru aif-fawu 1 kap. Ēefšchleetu un finautfchū miniftreri un walšis kontrolas weenojufchēes, ka, no 1891. gada 1. Janwara fahlot, wifū Krona korefpondenziju brihwfuhtifchāna (īfšemot pasta un telegrāfa referu) ja-atzē.

Kurators Kapufstina fgs no fawa zētojuma īfghajufchāhš ne-delas pirmdeenā pahrbrauzis mahjā.

Domenu miniftrerija fchajā gadā dibināfchot 70 jaunās me-fchafungu weetas.

Līkopiba Kreewijas seemēlōš bija eedfchwotaju leelakais eenahtkumu awotēš jau no fēn laikeem; tāpat fēmeeki toš īfstrahdaja audeklōš un fchūtijs toš uš Kreewijas deenwidēem. Šchī ruhpnēziba weetejēem eedfchwotajēem pa seemu dewa leelu pēku. Wareja zeret, ka fēfchdefmitōš gaddēš līnu kopfchāna un apftrahdāfchāna īplatifēes wehl wairaf, un zaur to wārofēes ari eedfchwotaju lablahjiba. Bet panahfkumi bija pawifam otradi. Ahrfemju tirdfneezibai un zēkem at-

thiftoeēs, gan wairaf līnu fahka īfwēf uš ahrfemehm, beš pēe tam ma-maf nebija manamš, ka līnu audfinafchāna buhtu pēenehmufēes. — Rā-fēfchdefmitōš, tāpat ari atfōndēfmitōš gaddēš Kreewija rafchōja 15—20 milj. pudu līnu. No tam redfams, ka tā teefa, kuru tagad īfwēf wal-raf uš ahrfemehm (ap 8 milj. pudu), neteel wairš īfšēfata no pašchās tautas, un to weetā nahfufchās zitas wehrpjamahš weelas; tāpat gan-drihš īfihfufi līnu apftrahdāfchāna audeklōš un lihdi ar to krahfo-fchāna. Semneeku fahwolkis, faprotamš, zaur to kluwa flīfakās. No-lihds 120 arfchinas audekla, ko pahrdōš par 7 kap. arfchīnu, t. i. pa-wifam par 13 rubleem (arfchīna = 2 pēhbas un 4 zellās). Lai wa-retu pawatawot 120 arfchinas audekla, tad jāfrahdā 20—25 deenas, tā ka pa to laiku pelna 37—46 kap. par deenu. Ja tē wehl pēeref-šina klahf pakulas, ko īfstrahdā rupjāhš audeklōš, tad no weena puda līnu eenahtu lihds 11 rubleem. Tahdā pašchā mehā, kā angli līnu īfwēfchāna, auga ari kofwīlnās eewēfchāna. Ja aprehfina, jēl wē-wija faudē, wairaf līnu īfwēfdama un wairaf kofwīlnās eewēfdama, ta-naw til laba, kā līni, tad summa fneebfahš lihds 28 miljoneem. De-nawidus-Kreewija, pirdama dahrgatōš kofwīlnās audeklūs, zēfch wehl zaur labības zēnu křišchānū, kuru īfwēf uš ahrfemehm, lai wāretu fa-makfat eewēfo kofwīlnū. Ahrfemneeki arweenu nopelna. Kofwīlnās īplatifchānos Korolēns, kas pahrgrofti preefchmetu tureja preefchā-fijumu, tura par kaitigu, un domā, ka uš kofwīlnū waijādsetu mītu uš-augftinat, tā ka kofwīlnās audeklū zēna pazēfōš pa pašchāhū kapeikāh-š par arfchīnu. Bet tam uš Afrija audfinato kofwīlnū ja-ūfleeē pofchīna. Wītu un pofchīnas newarat pa-augftinat uš weenu reifš wēen, jo ko-wīlna tagad daudf īplatifufēes tautā un līnu kopfchāna Kreewija fch-panihfufi. Mītuas pa-augftinafchāna buhtu īfdarama īf gadus pa i-rublim.

No Wornijas fīno, ka tur 12. Merzā, kad Kurfēmē bija flitē pēe 10 grahdēem ehnā un fahle jau fahka diht, bijis dšifch fneego, pēe 15 grahdēem faluma, tā ka Kirgifu lopini daudf no bada křihtot.

Uš Kurfšas dšēfšzēla kahds fūngs, fšanzijas preefchneeks S. ar 2 rewolwera fchahweeneem padarijis fawai dšihwibai galu.

No Plefkawas. Beetigais „Riftofs“ fīno, ka 17. Merzā Plefkawā atbrauzis eewērojamš zilweks, meenahfchšs Kreewi fēme-neeks Wabajews, kurfch patlaban pahrgroftis no Nu-Jorkas, kur wifch Amerikaneefchēem pahrdēwīs kahdu fawu īgdudjomu par 150 tuhft. dolareem (fahdēem 300 tuhft. rubleem). Wabajews ešot fēwifchī ap-dahwīnatš zilweks. Pahrgrofti un kīhmiju nekā nefinadams, wifch to-mehr īgdudrojis kahdu kīhmifku fchēkdrumu, kurfch wifus tajā mehze-tus audumus padarot tahdus, kas nedeg un nelāifch ušdeni zauri. Gubernatora, wihze-gubernatora un zitu perfonu klahthufchānā Waba-jews ar fawu fchēkdrumu īdarjis eewēhrojamš īfmechzinajums, un tad 18. Merzā aifbrauzis uš Ōtrowas apriņki. Fīgdudrojis nodoma-jot dibinat fabrikas, kurās īgatawofchot nefadegofchūs audumus u. t. t. Wīna fchēkdrums drehbju flīprumam nemāš nekaitot. „B. W.“

No Kehwales rakfta, ka kahds Keales pagafita wihrelis leelās dufmās, kas zaur dumpi un ftrihdinu fahēhufchāhš, fawu pašchā fēwu ar makas pagali notifis. Sleplawa ešot patš pēedēwēes pēe teefas un fēhchot jau zeetumā.

Widfeme.

No Rīgas. Pahrgrofti un labības tirdfneezības jautajumu „Nowoje Wremjai“ īf Rīgas teel rakftitē, ka fchī leeta tagad pehž īl-geem ftrihdineem tikufi īfšchērti. Zaur kofch wairaf gadeem fšarj Rī-gas tirtogajēem pahrahwejufti kilda pahrgrofti buhwi Rīgā. Wī-pirms bija leela pahrruna pahrgrofti, kur fchis elewators tāfams, tad atfal, ka tas tāfams. Lai gan lihdsēki preefch fchis buhwes bija doti no bīrščas beedribās īf bīrščas bankas 4 milj. leelā referwas kapītala summahm, no kura hm weena dāta pehž bankas flātuteem īflee-tajama tirdfneezības atihfībāi, tad tomehr dahchēem bīrščas komitejas lozēkēem, pretim wairafuma nolēmumam, fchajā leetā bija fawas do-mas; tee elewatora buhwi nowilzinaja, zil ween waredami. Tagad

Zew gan buhtu teefiba, fchō manu luhgumu atftumi, pehž wifā, ko tu muhju namā pēedfchwofufi; bet eš tīju, ka tu manu luhgumu īfpildīfi. — Tahdas mīrejas luhgumu, kas zītadi newaretu azis aifdarit.“

„Un juhu wihš?“ Marija prašja.

„Nu, tas jau ari ir drufku lehnafš palizis zaur to kufstu, ko tam Anna padarijufi, un zaur to, ka wīnam pašcham ja-atfihfi, ka tas to ir pa dakai nopelnitijš. Wīzām nāv tur neneeka preti, kad behrni mani apmeklē, jēhšchū gan wifch patš tos newar redet. — Waj nāv teefa, mihā Marij, manu luhgumu tu tadfchū ne-atftumā!“

„Zēfcham nē.“ Marija, firdi aifftinātā, atbildeja un spēeda flimnezei roku. „Kā lai eš spēhtu behrneem atraut juhju fwehtibu, kas tadfchū nahf īf labās firds!“

„Ja, Marij, tā tas gan ir; tu wari man tizet, un Deewš, tas kungš, to fīna. Un lai tēwi pahrdēzinātu, zil laba eš fchēem nabaga behrneem nowehlu, tad uftizibā tēwin grību teit, ka eš wakar tāfifu teftamentu, kurā wīneem no fawas pašchās mantas, pahrgrofti wāru brihwi noteikt, til daudf norahfiju, zil wīzi pēe fchēfchānāhš no mah-tes mantas pafāudeja.“

„Tagad eš faku: Deewš lai jums to atmāf!“ Marija, redfami aifgrahbta, atbildeja. „To nefaku wīš nāudas labad, ko abi behrni tagad dabuhš, bet talabad, ka wīneem atfal no mahtes pufes ir pē-mīna, pahrgrofti tee wāreš preezatees, un ko tee fwehtihš, kad wīni at-fihš, ko juhš preefch wīneem darijufchi, un kapehž to darijufchi.“

„Tad atwed man drihš behrnūs, Marij.“ flimneze aifftufi luh-djahš. „Eš wehletos wīnus redet, pirms ar manu spēhtu pagalam.“

„Šchō wakar fēfchās laikā eš wīnus atwedifchū.“ Marija tri-ja un ar afarotahm aģim no flimnezes atwadijahš. — Bet Marija ar abeem behrneem bija ari wispēdeja laikā atnāfufi; jo pehž farunafchānāhš ar Mariju wahjēnēzi bija spēhti arweenu waitaf atfahjufchi. Rīfahš, ka wīna ar wifū wāru nahweī turejahš preti, lihds famehr bija firds atweeglinatā no floga, kas to til grūhti un īgli spēedīs. Runat wīna wairš nefēhja, kad behrni atnāhja; til wehl wāreja teem fwehtidama rolas ušlīft. Zau tai pašchā nahf wīna nomira, un Marija lihds ar abeem behrneem to pawādija uš kapehtu.

X.

Atfalredfēfchānāhš.

Rakftneeka teefības īfšēfata, ar maf wahrdēem pahrdēem pahrgrofti garaku laikmetu. Zau bija fēptini gadi no fšartmanu Moriza foda laika aifšēfufchi. Zil grūhti wīnam eefahlot ari nahjāhš, ar fawēem lihdsinosēfneekem dšhwot kopā, kas pa dakai bija leeli grehžineefti un dšfī patriufijufi zilweki, un fūneem wīna leelā noēpēnība bija tā eefmš aģi un tā wīnu nebeidfofchā īfšōbojuma preefchmetš, tad tomehr peh-digi wifch mahzjahš, ari fchāhdu beedribu pazeetigi panēft. Wef tam wīzām wehl no foda nama direktora, kas jau drihš bija eewēhrojis

fšarhibu fšarj wīnu un teem ziteem nofēedneekem, tifa ušdoti dahfchābi darbi. Kas Morizu ne reti zauru deenu atfwabīnaja īf nofēedneeku wīdus. Morizš bija beš nekahdas flēhpfchānas fawu fšahju īfšahfī-jis foda nama mahjitajam, zaur kura aifrunahm wifch dabuja ihpa-fchū atfaukchānū, ar fawu mahfu drihšfēt farahfitees, un tad wehl fchis goda wihš, kas nomānija un kopa Moriza noepēno, křištigo prahtu, wifū darja, kas Moriza grūhtu lītēni atweeglinatū.

„Kad til tāpat nofēedneeki ween fchē buhtu, tā fchis fšartmanis,“ wifch mehdja fahj uš zeetuma direktoru, tad buhtu jaukfakis darbš, par zeetumneeku dwehseku ganu buht. „Eš gandrihš nemāš nefaprotu, kā wifch fchē fchō blehdneeku beedribā spēh īfšure!“

Pa fchēem fēptineem gadeem bija ar Deewa palihgu A... zēemā wifš labi gahjīs. Utis un Agate bija brangi atihfijufchēes; pirmāis jau bija 13 gadu weš, un wīna mahfa jau ari bija fahneeguf 12. gadu. Marijai bija gan grūhtš ušdewums bijis, abeem behrneem pahrgrofti wifch dot fšaidras fīnas, kad tee abi kopā flolu apmekleja un tur no fawēem flolas beedreem tifa īfšēerēti. Bet Marija, fchō wifū pāredēdamā, bija to kungu luhgufi, lai Wifch tai dori ihfō fapra-fchānū fchīnī leetā, un Wifch bija ari palauftijis wīzās luhgchānū, — jo behrni, tāpat kā agraf, tīfai ar mīhēfētu runaja no fawa tehwa un fawāhm wehfulitehm, ko tee drihšēja eelikt tantēš wehstules, kuras ta rakftija tehwoam; wifas wehstules un wehstulites pahrgrofti no fšēn-greem mīhēfēfības wahrdēem, kas tā drofchīnadams balsams eetezeja fa-reetkajā tehwa firdi.

Pēhđigi waijādēja behrneem ari flaidro pateefību finat pahrgrofti mahiti; bet kad wīni no tahš nekād nebija bāndijufchi pateefigās mah-tes mīhēfēfības un tīfko wehl wāreja wīzās atnēetees, tad fīnojumi pahrgrofti pēe teem atfahja maf eefpāda. Wef tam jau ari wīnu wehtēhws no mahtes pufes bija drihš fawai fēwāi fēfojis lapā, beš tā buhtu raufhijis, wehl pirms fawas mīfchānas fawēem meitās behr-neem tumīnatees. Annas abeem brahkeem bija zitur fawas nahf fāim-neezības, un kad no abeem newēens negribēja uš A... zēemu nabfi un tur ušmēti tēhwišchō mahju un mantu, tad wifā tifa wairafolifchānā pahrdotš, un drihš bija A... zēemā fchī dšimta aifmīfšēa.

No Annas, kura ar fawu otro wihru kahdā Šchwēizijas zēemā dšihwoja, bija til tad kahda wehšēš, kad wīna zaur kahdu weetigo ad-wokatā pāgrehja fawu daku no tehwa mantības. Pēe fchī gadījuma tad wīzās adwokatš raudhja apghāft wīzās mahtes teftamentu, kas bija farakftita fšartmana behrneem par labu, un ar ko abi brahti bija tadfchū meerā bijufchi. Dāfchī gan domaja, ka pēe tam weenigi adwo-katš wainigš; turpreti giti atfal prahtoja, fchādā īfšurefchānā atrafti leezibu, ka Annai fawā otrā laulībā mantas fīnā labi wifē-eifot, — jo zītadi wīna tadfchū newaretu til zeetibīgā buht pret fawu pašchās meeku un aģini. Tuwakas fīnas fchīnī leetā newareja dabut, tapehž ka

adwokatš, kad tas tika praftis, arweenu atbildeja, ka wifch pahrgrofti fawu ušdewuma deweja fchāhāhūm tuwaki neneeka nefinot. Ari no Annas drihš nebija nefas wairš dšardams, un new kūs pahrgrofti wīnu wairš ne-runaja tahlat.

Bija jau aģitais gads eefahzēes no tā laika, famehr fšartmanu Morizš fēhdeja foda namā, kad kahdā deenā behdū fīna īfpāudahš un no bašnizu fwāneem tika fēhri pafludinātš, ka wezais semes waldbineeks mīrīs.

Kahds preefch tagad pahrahēma Marijas firdi! Wīrsmēfchafungs von Waldstetens, kas wīnu wehl arweenu apmekleja, bija tai teizis, ka arweenu pēe jauna waldbineeka waldbības ušmēfchānas wifā zeetumneeki teelot apfchēloti un atlaifsi brihwā, un ka tad fchīnī gadījuma, kas ta-gad, fīnā waldbineeka leelā wezuma deht, katru deenu warot notikt, ari Morizš tilfchot brihws wehl pirms fawu gadu notesēfchānas. Un pateefi, Marijas zerbības pēepilbijahš! Maf deenu wehšaf laifrakfti nēfa to preefa wehšti, ka jaunais waldbineeks wifēem teem zeetumneekem at-laidis foda laika atlikumu, pēe kureem til daudf-maf tas eefpēhjamš, un kas zaur labu ušwēfchānos pa jau nozēfōto foda laiku preefch tam īftrahdijufchēes par zēenigēem. Šarj fchēem pēhdejeem waijādēja ari Morizam buht; jo loti beehfi wifch bija wehstules flawējis labo firdi un leelo laipnību, ko tam zeetuma direktors un mahžitajš bija parahdijufchi, un tapehž tad wāreja drofchi zeret, ka wifch, fawās labahš uš-wēfchānāhš deht, no abeem tifa eerehēfēš.

Wef wehstule no Moriza, kurā wifch buhtu fīnojis fawu apfchē-lofchānū un aģro pahrahfchānū, nebija fagaidama. Waj tad wifch tadfchū nebija fšarj apfchēhloeteem? Jē waj warbuht wīna nofēegumu eefkatija par grūhtaku, preefch kura nebija nekahdas apfchēhlofchānas? Waj wīzām bija wehl dīwi gabi, gazi dīwi gabi no tehwijās tahlumā japaleel un nejauktājā beedribā japawada, pahrgrofti wifch jau dahf-reif bija til fahpigi, til ruhtki fūhdējees? — Tee bija jautājēni, kas Mariju darja loti nemeerigu, un kas to grūhti spēeda, kad wīna re-dējeja abu behrnu bešgaligo preeku, kwei, fīnams, nemāš nefchāhbijahš pahrgrofti dehta aģro pahrahfchānū, un pehž fawas wifch jau wifū preefch wīna fagadifchānas fāfāfija. Pēešas deenas jau bija aifze-jufchās, famehr laifrakfti bija nefufchi preefa wehšti no apfchēhlofchānas. Uš pūsdēnu Marija bija pēe wīrsmēfchafungā bijufi, un tam luhgufi, deht wīzās brahta wehl reif zeetuma direktoram rakftit, un kad von Waldstetena fūngš wīzās luhgumu tahlit bija īfpildijis, tad wīna pehž pūsdēnas pati aifnēfa wehstuli uš pīfchētu, ko tur uš pasta nodot. Pēekufufi, wīna tagad fēhdeja fawā īfābinā. Behrnūs wīna bija aģri apgulbinajufi, teidama, ka pati ešot pēekufufi un ari drihš eefchot guleft. Kad gan wīzās lozēki bija gurdēni, tad tomehr nekahds meegš negribēja pahrgrofti nahf; īgli wehl wīna palika fēhšot, famehr flī-tāis pawafaras gaisš, kas pa atwehroto logu spēedahš īfābā, ap wīzās ruhpu pīno galwu puhta. Nejaufchi wīna aģrā, mahjās preefchā,

šhīs jautajums reif galīgi išskirtis, un pawafar' us Andreja falas Daugawā, Rīgas preefshpilsēta, stahsees pee šhi elewatora usbuwes. Buhwe malkafshot kahdus 800 tuhstī. rublu, kuru summu do-fshot bīrshas beedriba, Rīgas pilsheta un Rīgas-Dinaburgas dšelszēsh, kuzam pehdejām peenahkotees, no stanzijas us Andreja falu eetaifit dšelszēta fteedes. Raut gan Rīgas labības iswedumi, tamdeht ka wina stahw starp Peterburgas un Keepajas ostahm, naw ihpafshi eeweh-rojami (kahdi 20 milj. pudu gadā), tad tomehr Rīgas isfuhtitā labība tihruma sīnā ahtsemēs eeguwuši flawu, tamdeht ka Rīgas eewehroja-malee labības isfuhtitaju fantori fawā starpā eerihlojushhi kontroli, kas kontroleerejot isfuhtamahs labības tihrihshānu. Bet pehdejā laikā, ka-mehr Schihdi Rīgā fahlušhi tirgotees ar labību, Rīgas labības flawa fahlot grimt, tamdeht ka Schihdi negribot padotees sem fawstarpigahs kontroles un labāti isfuhtot wairak un netihrafu labību. Jazerot, ka elewators pa daīai ishihinasshot Schihdu labības tirdsneezību un pa-wairofshot Rīgas labības ekfportu.

Raulu milti. Widsēmē, kur mahkfligai lauku mehlfloshānai su-perfosfata weetā wīswairak raulu miltus leetā, pehdejā laikā zehlahs dasshas no Latweeshu mašgrunteekem pašcheem eerihkotas raulu miltu mallawas jeb fabrikas, ka ihpafshi Zumurdā, Keimānās un Sīkshānu muišhā. Rīgas aprīnka laufšaimneeki fewim raulu miltus pa leela-kai daīai gan is Rīgas pahrweda, bet Balmēras, Zehsu un Walfas aprīnās shos miltus stīri pīrta is nupat minetahm mallawahm un par maīsu (t. i. 6 pudeem) malkaja 6 rubl. lihds 6 rubl. 60 kap. Bet tagad, kur jaunais Widsēmēs dšelszēsh gataws, top mineteem Widsēmēs mašgrunteeku raulu miltu weīfaleem; ihpafshi no Plestawas pu-fes, stīpra konturenze fagahdata. Tā par peem. kahda Plestawas miltu fabrika (Karl Sutthoff un beedr.) tagad peefola raulu miltus par 5 rubl. 10 kap. maīsa (t. i. par 6 pudeem), ja tos no Walfas stanzijas nonem. "B. W."

No Kofneses. 22. Merza wakarā pee Kofneses stanzijas kah-dam firgu faglim ne-igahjīs sweīti. Tīkto wihrs biijis eeshēdes B. faimneeka ratōs un laidees projam, kad tam us pehdahm biijūshhi keh-rajī klah un to fahemūshhi zeeti, lai gan tas mehginajīs kehrajēem fahant ar renolwēri un durt ar naīi, kurns nesajīs lihds. Apzeeti-nataīs saglīs fahzāhs par Jahni Rafinu, un tas jau nemts meera-teešas preefshā isteefshānā. Kopā ar wīnu Kofnesē minētā wakarā usfurejūshhēs tīrīs jiti ne-ufizjami tehwiini, kuri eepreefsh pīrma fa-kerfshānās aīdenūshhēs projam, zerībā, ka drihsumā wīsi fatīfēes, kas, ka redsams, gan naw warejīs notīft. Laikam fchee pafshi teh-wīni buhs biijūshhi, kas tai pašā naktī Jaun-Webrā muišhūngam nosagūshhi firgu. Šahī pulkā, ka dīrdams, biijīs ari weens no Gra-feneeshu faimneekem. "D. L."

No Ralsnawas. Schejenes "fawstarpigai palihdsības beedribai pee uguns fahdes" ir preefshraffis peefshūtīs, kuzā loti fskaidri noteiktē, ka beedribai jarihkojāhs, lai nowehrstu nelaimēs gadījumus un fneegtu pareīsu palihdsību zaur uguni apfahdetem. Wehlejams, ka beedribas preefshneezība zihstōs, dofo preefshraffis ispīldīt, pašchāi beedribai par labu. — Preefsh pahra nedelahm tapa nosagti fchejenes A. mahjās diwi firgi. Tagad ir laimejees, firgus atdabūt un ari saglūs fagūshūt. Pehdeje ir Fshigani un jau nodoti peederigai teešai. Jaun-Ralsnawas Jaunajā krogā arweenu peemetāhs Fshigani. No turenes tee braukā aplahrt pa zemeem, mangodami, un pee tam ari noluhko, ka war pee-klūst pee kumelīneem. "Z."

No Wez-Gulbenes. Pehrū pawafar' nodedūshhā wālīs mahja taps fshini wakarā no jauna usjelta wezajā weetā. — Naudas truh-fums pee mahju rentneekem stīpri fahjūhtams, un wairak faimneeku ir diwūs rentēs terminūs muišchāi parodā. Weena mahja ir palikūši fshini gadā pawīfam ne-īrenteta, un stahw bef faimneeka. "H."

No Wesenberges notahsta jozīgu atgadījumu, ka saglīs kā fshurka netihshūs nokertīs lamatās. Tas biijīs tā: Kahds tehwiinsh, kas us fagshānu un laupīshānu dewees, uslīhdīs us festerā mahjās beh-ninga, tur ko jagt mekledamē. Tē tas newilshūs zaur luhku, kas pa-likūši wakam, eekritīs lopu stālī. Kad nu stālka durwīs biijūshas zeeti noslshgtas un trepju truhjīs, pa kuzahm atkal us behninga usfahpt, tad

fahdīrda fohas; wehl mas aqumīrku, un wīna redseja, ka kahds pee walejā solā apfahjāhs un stahjāhs īfahā.

"Kas tur ir ahra?" wīna usfauza un pazehlāhs, lai pašlatītōs. Tē tai klūst atfah pretī: "Marij!" — un preejgi eesaudamāhs, wīna fšteen pee durwīm. Tas tīk war buht ilgi gaidītāis, tas tīk war buht Morīz!

Ja, pateesī, wīnsh tas biija. Lai jo wairak fahjūtu bīrhwības aplaimodamāhs juhfnas, wīnsh bija kahjāhm no galwas pilshēšas labu gabalu nogahjīs, un tīk tad fēhdeses pafsa ratōs, kad dšimtenei tuwojāhs un ilgošchānāhs peh; fawem mīhkeem mahjās pahrpēhja wehlfshānās, bīrhwības gahū, jauko pawafaras gahū pilneem wīlzeem eelchot.

Šīl fēhnīgi tagad aplampāhs brahlīs un mahfa! Šīl gahūchi tagad weens pee otra truhīs raudaja ruhtī faldenāhs preeka afaras!

"Kur behrni?" biija tehwa pīrmais prahjūms, kad pīrmais preeks biija pahrpēhēs.

"Wīni jau gul," Marija atbildeja.

"Al, ļauj man wīnūs redset," Morīz luhdsāhs. "Ļauj man tagad ilgi peezēsto tehwa laimi baudīt, fwehtības butshānu us wīnu peetes drihshēt uspēes! Al, tā es peh; fshīs laimes ilgūs, ilgūs gadūs esmu ilgojees!"

Marija aīdēdnajā fwezi; bet ta gandrihs wīnas rokahm īftrita, kad ta fwezes gahfshūmā fawu brahlī eeraudshja. Waj tas biija wīnas Morīz, fshīs garaīs, īfkaltschāis wīhēs ar eekritūshchajām aqīm, ar daūš fudrabāineem mateem bagati pušchoto bahrdū un galwas mateem? Sahpīgi fmaīdīdams, Morīz pamanija mahfās īfbīrhūshchānās un īstruhlfshānās.

"Waj naw teeša, Marij," wīnsh teiza, "tagad es gan zītads īf-flatōs, nelā toreis, kad no fchejenes aīfahju? Bet ne-īstruhlfēes wīs; ari eekfshīgī es esmu zītads pahrwēhrtēs. Deewa fshēlahstība ir pee manis to peepīdīhū, ko tu man pee fshēkīrshchānāhs fahjī par eedroshhī-nahshānu; mani Wīnsh ir behdū uguni fshēhīstījīs, — un jebshū gan pee ta fēlta, ko Wīnsh īf manis kausējīs, wehl daschī metihrumi atro-dāhs, tad tomehr Wīnsh palihdsēhs, ka ari fchee teel atfshērti. Ta-peh; tad lahprahī peeremshū fudrabu, ko Wīnsh man fahjīs matōs. — Bet tagad pee behrneem!"

Tantes gultā ar farkanēem waidshēem Agate guleja faldā behrna meegā. Wīnas mīshēes, gahfchee mati biija īpīnūshhēs un eeshēdīsa mīhligo waidshānu, kas tagad fahpī fmaīdīja. Waimīgā tehwa aqīs mīr-dīeja afaras, fsho jauko bīlbi usfahat, un rotas us truhīm fahjīs, tā kad grībete appeest gandrihs dširdōshho fīrds pulstēshānu, wīnsh us pīrftu galeem klūst peelīhda pee meitenees gultās, negribedams faldō meegu trauet. Jgi wīnsh nofahjāhs us mīhoto fmaūdātī, kamehr pehdīgi nolēzāhs un us behrna peeres uspēda butshānu, pee kam diwi fmaigās afarās norīteja us wīnas rofchānājem waidshēem. Tē meitene

nabaga pehu runzim waijadsejīs lihds pat rīhtam tupeit stālī un lautees no rīhta fagūshētes. — o —

No Walfas raksta, ka tur polizejai laimejees 3 fšepkawūs, kas kahdu kūrpeeka fēllī laukā us zeta nofītušchī, fanemt un nodot teešai.

Walfā 23. Merzā, ap pulkstēn 12em naktī, peepēshī nomira weetīgā aprīnka preefshneeka jaunatāis palihgs, barons Franzijs Brunnōws.

No Zehsu aprīnka. Beeshī noteekōshchāhs firgu lahdsības ta-gad draudē labaku femneeku firgu audfīnashānu pawīfam īfposīt. Pahfsho leetu "Rīg. Tageblattē" raksta fshahdi: Mašgrunteekē, kad mas ween eepēhjamē, pahrdod fawu labo firgu un fīrahdā atkal ar wahjeem fīrgeem, bīhdamees no firgu fagleem. Gandrihs nemas naw tī-zamē, ar kahdu pahrdroshhību un kahdeem panahlumēem firgu sagti pee mums rīhkojāhs. Gandrihs neweena naktīs nepa-ēet, kuzā kahds fīrge netop nosagts. Minētā aprīnki ne pīlnā gadā, no 1889. gada 21. Aprīka lihds 1890. gada 7. Merzam, ešot polizejai fīnots pahf 150 firgu lahdsībahm. Japeemīn, ka woruhēt ne puše no īfdarītahm fah-dshībahm naw ofzījēlī pafīnōta. Ja 150 gadījumu pafīnōti, tad dro-fshī ween war peenemt, ka wīsmahfāis 200 firgu nosagti. Ja zaur-mehrā katru firgu rehtīna 50 rubtu dahrgu, tad weenā aprīnki ween 11 mehneeshu laikā kautīneem biijīs japafaudē 11 tuhstī. rublu no fa-was mantas.

No Zehpatas. Ballē danzōjot, kahda jauna meītscha, kas jau biijūši flīmīga, zaur pahrlēeku fahshūroshchānās us reif, danzī greef-damāhs, nofīrtūšī gar semī un biijūši tuhltī nost un pagalam. — Tē atkal jaunawahm, kas grīb loti teewas buht, un tamdeht pa daūš zeeti fahshūroshchāhs, laba, draudedama mahzība. E.

Kursēme.

Jelgawas wāiflas lopu tirgūs leetā. Jgahjūshhā num-murā jau fīnojāhm, ka Kursēmes ekonomīškā beedriba fshini gadā atkal īfīrhkos Jelgawā 11. un 12. Junijā wāiflas lopu tirgu, peh; kam 13. Junijā nepīrtki palīstūshes lopi tīks pahrdoti wairakolīshchānā. Tagad no peenahzīgahs pufes teekam luhgti, darīt fīnamu, ka nofahjījumi un peeteīfshchānāhs formulārī dabonami pee Kursēmes ekono-mīfshās beedribās sekretēera, barona A. Stempela, un ka jautājumi fshini leetā, ka ari peeteīfshchānāhs sem fshahdas adreses: "Ba-ronam A. Stempelam kungam, Jelgawā, Kursēmes kredītbe-dribā". Peeteīfshchānāhs termīnshchī ir no 1. Maija lihds 1. Junijam. Wehlak peefshūtītās peeteīfshchānāhs tīkai tad tīks eeweh-rotas, kad wehl buhs ruhme.

Jelgawas apgabala-teešas preefshshēdetajīs usāizina personās, kas war īspīldīt notarija amatu (Jelgawā, Tukumā, Zehkabhshatē, Bauskā, Jūstītē un Grīhwā), pee wīna peeteīktees līkumā nofahjā kārtībā.

Tirgi us laukeem. Daschōs Latweeshu kalēdarōs wehl atro-nāhs fīnojumi pahf lauku tirgeem, kas wairē naw pareīši. Tā par peemehru Sašu pagafā (Jaun-Jelgawas aprīnki) lihds fshim tīka īf gada 27. Augustā weens gada-tirgūs noturetēs. Bet tagad, ka īf "Kursēmes Gubernas Wīfēs" redsams, fshīs tirgūs tīzīs atzēlts, un wīna weetā eerīhloti diwi jauni lauku tirgi, profī 13. Aprīlī un 20. Junijā. Tapat Pīkēlē, us Kursēmes robešchāhm, lihds fshim zaur ka-lēndareem biija tīkai 2 tirgi, 16. Februārī un 3. Merzā, fīnamī, bet īfshēnībā fshē notura īf gada 8 tirgūs: 1) 2. Janwarī (wīspahriģis tirgūs); 2) pīrmdēnā preefsh gawēna fahkuma (firgu tirgūs); 3) pīr-mdeenā preefsh Salāhs zetortdeenas (wīsp. tirg.); 4) fwehtēdnā peh; Jurgēem (firg. tirg.); 5) otrā zetortdeenā peh; Wafaras-fwehshēem (wīsp. tirg.); 6) otrā zetortdeenā preefsh Greeses Zehkaba tirgūs (firg. tirg.); 7) 29. Septemberī (bet ja fshī deena eekrīht us fēstēenu, tad tai nahfāmā pīrmdēnā un zetortdeenā preefsh Seemas-fwehtēem (abi wīsp. tirgi).

No Krona Wīzawas. Wīnu nedēl kahdās D. mahjās atkal tīzīs kahds eedshwotajīs apzeetīnātōs no fshī apgabala uzadnīta, tam-deht ka pee ta peenahktas droshchās leezības, ka tas ešot kahdu feeweeti no L. krogā, kas tur grībējūši naktī pahrguleēt, īfwīlīnājīs, teīkdams, ka

pa pufēi pamodāhs, un bef fshāubīshchānāhs zeredama, ka ta ešot tante, kas tai parafito naktīs butshānu demuši, wīna apfētra tehwa falku un, "labu naktī" teīkūš, rozīnās atlaīda un meerīgi guleja tahlak.

"Al Deewēs, ar to es to esmu pelmījis!" Morīz, aqīs us augschū pahzhlīs, nopubhtāhs, kad wīnsh ar Mariju tagad eegahja fahnu kambā-rītī, kur Atīs pīlnās wēfēlības seēdēs fawā gultā guleja.

Wairak wīnsh nepēhja runat; wīna fīrds pahrluhda no ne-īfshānās tehwa laimes, no pašemīgās pateizības pret fshēhligo Deewu, kas tam to bef wīsa nopelna un zeentības tīk bagatīgā mehrā biija dah-wīnājīs. Ari us fēhna peeres wīnsh uspēda klūsu butshānu, un tad palīka wehl wīna gultīnās preefshā stahwot. Bet fāremtāhs rotas leezīnāja, ka debeeshhīgāis fšateens, ar to tas guledamo fēhnu zeeti us-luhkoja, wehl augschū pahf fsho eepreezīnadamo fkatu pazehlāhs, — ka wīnsh pazehlāhs us ta klūnga godības fshēstū, lai tur fewim atrahū meeru. (Turpant wehl.)

Drupas un drufkas.

Dsejolis.

No Wāhšgara.

1. Laukā bahrgi jūbra daušāhs, Neganti tur pehrkōs ruh; Wehtra bahrga kōfšs laufchāhs, Ka tee blahku blahkeem luhst.

2. Wīsi fshēhjas lītās mahjās, Laukā ne-ēet bagatneeks; Wet kā tagad bahrim klahjāhs; Meshā stahw noraudājees!

3. "Augstāis Deewīn", dširdi, klaušī, Bahrīnsh luhdsāhs nabādīnshch, "Aīgrees", luhdsāms, Sawu aūsi, Wīnem mani debēfīs!"

4. Zīlweēs nedīrd wīna raudās, Zīlweēs ne-apschēhlojāhs; Tīkai fwehtāis Deewēs no augschās Klaušāhs bahra luhghchānās.

5. Engelīs no debēfīs rodāhs, Rem pee rotas bahrīnu, — Wīswed wīnu debēfīs mahjās, Kur naw behdū, zēeshchānu!

Zoku mīshla.

(Wīdewīs Klawas Alfrēds.)

Gudriba

Tituls Bagatība.

(Wīnīneemūs 16. nummūrā.)

frodeneekam ešot kauna flawa, un eelabīnājīs few lihdsja mešcha bee-seenā, nost no zēka, un tad to aplaupījis, tai atremdamās lakatu, kur-wīti ar eepīrkumeem un 3 rubtus naudas. Kurwītīs un lakats atrahī wīna dshwolkī. Nedarbīs tagad fēhshot aīf rešheem. — K.

No Bomju pagafā. 17. Merzā nomira Jelgawas Latweeshu lauku draudēs mahzītāja pagafā Dardehshū faimneeks J. Franzijs, kuresh ari biija Bomjūmūshchās pagafā wezalkāis. Nomīrejs 8 mehne-shūs gahūti zeeta ar afnu flīmību, lihds kamehr nahwe tam atehma pehdejo elpōshchānu. Melatīs biija pahchōs fshēhla gaddōs, tā ap 40 ga-deem wezō, un atfahja atrahīnī ar 2 wehl nepee-augūshchēem behrneem.

No Jaun-Platonēs. Schejenes pagafās pafāudeja wīenu no fa-weem usfīzīgahjeem pagafā lozēkēem, kuresh ari ilgūs gadūs, ja ne-maldōs, lihds 25 gadeem, pagafā amatōs stahweja, bet kahdūs gadūs atpafat no amateem atzeizāhs, weetu jaunākeem fshēhkeem nowehlēdamās. Tas biija Wez-Chrglu faimneeks Anšīs Wīlfōns, kas 4. Merzā, fawā 56. dshwības gadā, ar plaušchū karšoni nomira, atfahhdams laulato draudsenī ar 4 wehl nepee-augūshchēem behrneem. 9. Merzā wīna mee-fas pawādīja us ta pašchā pagafā Strupdegumū kapeem ne ween prahwō radu pulzīnsh, bet ari zeem. Sahāshmūshchās draudēs mahzītājs Se-raphīm'a fgs. Us kapehtās, neraugotēs us dubkaino žēlu un fēkaino laiku, biija fanahzīs ari prahwō laushū pulks, grībēdami wehl nofah-tēes, ka fēkaino aīfahjeju pawādīja us pehdejo īfdušu un usfīhtīgā žil-wēfa nīhzigō dafu nolāīshch kapa dšlūmā. Šheitan loti daūš afaru līja ne ween pahf aīfahjeja peederigo wāigeem, kuzī tīk-to biija apme-erīnājami, bet ari no daschū, pawīfam fweeshū kauschū aqīm. Kā tas arweenu mehds buht, ka, kur kahds labdarīģis draugs un žilwezīgās mīshēlības pīlītīs aīfahjejs us muhshchigo dūsu japawada, tur allahshīn nezerēti daschī eeredāhs, kas peh; mīhlotā ne-āīfīrītāmā dahrgās afaru pehrlēš norīnīta, tā tāīfīnu, pīlnīgu, galīgu, fīrds atfīnoshū leezību un godam atfahūtu spreedumu pahf wīna fēkainājem godā darbeem, tā tas ari teitan notīka. Daūš, daūš mīshū rozīnu pušchloja aīfshēhto kapa kopīnu, to ar ktroneem un wīhūneem wīspahri beētī nofahhdamās. Pa-teefāis wahrdōs: "labee darbi žilwefa pawada", tē pīlnīgi peepīdījāhs. Melatīs dshwōjot biija daūš laba fēhjis; jo newēns behdū zēetējs, ne-weens truhkuma fahjutejs netīka nekad bef apmeerīnashchānās, bef atpīr-dshīnashchānās un palihdsības no ta durwīm atrahīdīs, jebshū gan patē daschū reif pee tam zeeta truhkumu. Bahrdū fahot: nelatīs fawās truhstīs nēfa "fshēhligā Samareeshchā" fīrdi, un redsī, tas biija tas zeh-lōnīs, kamdeht tīk daūš afaru tīka leetas, kamdeht tīk daūš behdīgu wāīgu biija rehšami. — K.

No Skurštemu pagafā. Latwju tautai jo deenas jo wairak atfīhstōtes, suhd ari mahzītība pahf burwjeem, raganahm, lahdetājem un wīnu eepēhju. Bet tomehr atgadāhs ari tagad wehl daschī, kas tahdahm blehnahm usfahūsa. Tā pagahjūshhā 1889. gada wakarā biija pahris muhshū kaimīna pagafā faimneeku S. un K. kahdā krogā, kura tuwumā ari kapi atrodāhs, kā teel teīkts, zaur naktī "me-tuščhi us lampas". Otrā rīhtā tīka us kapeem atrahīs kahds krusīs no atmena kahjās īfahstīs, un domās tīka greefās us abeem "gronāshhē-keem", ka tee fsho nedarbu pahtrahdājūshchī. No peenahzīgahs pufes tīka pahf to teešai peerahdīs un apwainōtee pee atbīdības fahūtī, bet bef kahdeem panahlumēem; jo peerahdījumi nebija fadabonami. Pats no fewīs faprotams, ka apwainōto dšūmas nu greefāhs piet ufrah-dītāju, un zītadi tam atreēt newaredami, wīni apnehmahs, to līt nolahdet. Bet kam? — tas biija ne-atbīdētīs jautājums. Tē kah-du deen' tee fateek kahdā krogā B. faimneeku, kuresh usēmāhs par la-bahm magarīshchāhm nolahdeeshānu īfdarīt, un ari īfdara. Un it kā par drihnumu, kaut gan labu laiku peh; jam, apwainōtajām gadāhs nelaimē, apfahdet kahdu meešas lozēkli. Nu, fīnamīs, abi apwai-notee gawīlē, ka tas wīnu lahdeeshchānās panahlumēs, un B. faim-neeka flawa fshini fīnā aug augumā, tā ka pat apfahrtējo kauschū mu-tēs pee katra ceinādā īfzēkāhs paruna: "līfshū teni B. . . . im nolahdeht!" — Tahda, luhf, ir wehl fsho baltu deen' pee dascheem mahzītībā. — K.

No Rūndales. Sen gadūs ne-ēfam tīk agru jautu pawaf-aru redsejūshchī, ka tagadejo. Kā pīrmeē pawafaras wehshēshchī "žih-rulīshchī-mašputnīni" nedīrdēti agrī fahfa fawās flawas dšēemas aug-fahjam Rādītōjam fškandinat, un jau 6. Merzā warejahm melno fšradū eeraudstī, parafstāj mahjōklī atgreefchāmees. Zītūs gahju-pūntūs, kā mešcha sofīs, mešcha pīhēs un gūlshūs, redām pa pulkeem ween pee mums atgreefchāmees. Ari pehrōna tehwa dohjo balši jau pa diwahm reifshū ihfās deenas ween-palaf'otrai ešam dabūjūshchī dšīrdēt. Wezi laudīs paregono loti aūglīgu jeb bagatu gadu, jo wīneem fīnamās deenas preefsh un peh; Leelāhs luhghchānās deenas ešot jauks laīks biijīs, kūrpreīm atkal ziti faka: "Merzā fīlts un Maijā fneegs." Nedšēmī, kuru paregojums buhs pareīfaks. Tomehr zētodamai publi-kai muhshū apgabala reti tīk fīkta pawafara žēlu fīnā ir biijūši, ka ta-gadejā; jo daūš weetās pa leelzeleem nemas naw brauzāms, bet eegrimstī tuhshā brauzējs ne wīs kā Gēzawā, bet kā vēllē, un lai Deewēs wīnam fshēhligās, ja fīrdshūshchī maīshchōshchās un palihgs, wīsu wairak naktīs laikā, naw ahtri fadabonams. Ar wefūneem braukt, biija kah-das deenas tahdās weetās pawīfam ne-ēepēhjamās, un to dabūja pīlnā mehrā īfbaudīt tā fahūtee Schihdu fūhrmani. Tahdās weetās waina mekšējama maš grantēshānā un zītadi fīkta fatāīshchānā. — Pahf leelīfshūm fahdshībahm beīdshāmā laikā newaram fshēhlotēes; tīkai da-shchās fshāhdes zaur uguns-grehkeem gan notīfshchās. Tā par peem. naktī us 22. Februārī īfzēhlāhs muhshū kaimīnās, Leel-Behrstēes mui-shchā, uguns-grehks un nōdega jaunce firgu stālī lihds ar wahgūshchēem. Tā ka ehka biija apdroshchīnata un wīsa zīta manta tīka īfglahbta, tad bagatarām muišchās ihpafshneekam fshāhde ne wīfai fahpīga. Turpre-īm naktī us 12. Merzu, ap naktīs wīdu, īfzēhlāhs Rūndales Schabtu krogā uguns-grehks un pahrwēhrtā ehlas koka dafu ar fahmu jūmtu par pelnu kōpīnu. Šheit eemīhtneekēem wāren leela fshāhde notīfshchī; jo daūš, nekur apdroshchīnātās mantības fadēdīs, un tomehr tāhs ih-pafshneeki nebija bagatee. Wās weetās wehl naw īfdībīnātīs uguns-grehka īfzēshchānāhs eemēfīs, kaut gan īfmeklēshchāna naīgi ween teel īdarīta. — K.

No Baldones. Preefsh 2 gadeem eefahkto tīltu pahf Wīfēs upi, kas kahdus 32 tuhstī. rublu malkfās, kā domā, gan pabeīģis fshini gadā tāīftī.

No Smahrdēs. Agrā pawafara fawu fshēhju pīlnīgi īfrahdī-just ari us fēmes, to ītīn fahūsu īfshchahwedama un darīdama gatawu fēshchānai. Tā braukdamās Rīgas-Tukumā dšelszēkā, redseju Smahrdēs muišchā jau aūfās fēshjam. Ir daschī gadi, kad tahs pufes fēmkōjji fahf semī apfēht wēfēlu mehneēi wehlak. — K.

(Stātees peefīkumā.)

— nē.

Skolotajs

teel meklēta. Japeteizahs Jelgawas Annas bāstnīškola pē skolotaja **Bahra.**

Uhtropi

noturehs krona Erzoga pagasta Subdantschu mahjās 13. Aprīlī š. g. Pahrdofchana naktis dāschadas fāimiecihs leetas.

Jelgawas-Bauskas aprīnta meera-teežas **šwehriatē adwokatē** **Donats Wikentjewiſchs von Landsberg,** dšhwō Jelgawā, Apes eelā № 15, un peenem klijentus it denās — it nemot ſwehtbeenas un ſwehtu denās — no pulſtēn 1/2 deem lihdj 10eem rīhtā un no pulſtēn 4eem lihdj 6eem pehž-puſdeenā.

Roses

pahrdob Kalnamuiſchā, Dobeles aprīnti, wiſhādās ſortēs ar rīttigēem noſautlumeem un wiſjauatās kraſhās, kuras wairat reiſi wajarā ſeēb un ir potetas lihdj ar ſaſni, tā ari augſtu galomēs. Jēnās ſahtahs no 60 ſap. lihdj 1 rubl. 50 l. gabalā. Pahrdofchana ſahtēes Waija eēſahkumā š. g. un ir pē dāhſneēta ja-peērtaja. [593]

Kalnamuiſchā, 23. Merzā 1890.

Benkawas Bernatu ſaimneekam ſehmanim ir 25. Merzā š. g., pulſt. 70s wafarā, Otmiana meēſtā, Leihchōs, nojagās ſāſimela

puſehrfelis,

5 gabu wez, pahr auſim garenīſti baltaſ ſtrihpiņas, eējuhgtis kreetni apſalds, jaunās, melni mahletōs darba ratōs ar labēem abdu eējuhgeem, wehrtiba 150 rubl. Ureahitajam ſola **20 rubl. pateizības algas.** Bentawā, 28. Merzā 1890. [147]

Kriſchjahnis ſehmanis, Bernatu ſaimneēts.

Sludinajums.

Kreditbeēdrības direkzija ir pehž konwenta noſpreeduma kulturās inſhe-neeri un **plawkopības tehnikā** **Jreya** lūngu ſem tahda nolihguma peē-nehmuſi darbā. Ta wiſch ſawu darba ſpehlu weēnweēnigi kreditbeēdrības direkzijas uſdewumā tahdā wiſhē iſleētā, ta wiſh peēitumi no darbeem, kuri winam bihu ja-ſidara, ja-ēēneēdji kreditbeēdrības direkzijai, kura ſchōs uſdewumus un peē-iteimūſ tab atal no ſawas puſes paſi- nos un nodōs Jreya lūngam. — Jreya lūngam ir teēſiba, no darba dēwejeem nemt algu lihdj peēēem rubleem par beēnu un ar wiēem nolihgti pahr ſawu iſde- wumu atmāſu, kaſ ari ir darba dēwe- jeem jaſamāſhā, par palihgu un ſtrahd- neeku nolonechānu, par uſturu jeb pa- ehdināſchānu un par jela nauham.

Jreya lūngam peēnāhtahs, weſt darba ſchurnālu, kurā darba dēwejeem ir ja- p- leezina pahr no wina iſdarito darbu un ſik ilgi ſchis darbs dubrejis jeb wiſgeē.

Kreditbeēdrības direkzija, augſcham mi- neto wiſeem daridama ſinamū, uſaizina intereēntus, lai tee ſawus ſnojumus pahr darbeem, kuras tee gribetu no Jreya lūnga liht iſdarit, ſcheit eējuhſta. [139]

Direktors: **Barons Foidlerſahm.** Sekretars: **Wiſtra m.**

Seme

uſ beēru = beērneem teel maſās dalās lehti ſinomata **ſchamptēru** muſiſhā, pēe Nigās, dſeſiſzeta franziā **ſaſenſhof.**

Weikala atwehrſchana Jelgawā.

Zaur ſcho pagodinajos paſinot, ka eē Jelgawā, Atziſes eelā (pēe tirguſ), agrakā **Fadejewa** dſeſepahrdotawas lokālā eſmu atwehriſ ſawas

ſpirta, etiķa un liķeeru fabrikas raſchojumu ſeēlnoliķtawu

kā ari **Kreewijas** un **ahſemju** wiħna pagrabu, un pahrdofchu preekſch **projam** aiſ- neſchānās tiſlab **atkalpahrdēwejeem,** kā ari **priwatleētatajeem.**

G. A. Bertels, Nigā.

A. B. Lowsona un beedra

Kurſemes linu wehrtawa, Jelgawā,

zaur ſcho pagodinahs darit ſinamū, ka wina ſawu raſchojumu nolihkawu no **Merza m. ſch. g. eerihojuſi** pēe **G. Hōpker'a** ſga un **G. Heilsberg'a** ſga, Jelgawā, pēe tirguſ platſchā, un pēe **G. Sommerfeld'a** ſga, **G. Berg'a** ſga un **Chr. Silbert'a** ſga, Katolu eelā, kur weēnigi par fabrikas zenahm pahrdōs muſhu jau gadeem wiſpahrigi par labahm atſihtahs

linu, pakulu un ſweijneeku dſijas

un deegu

wiſōs nummurōs. Zaur iſgadigu fabrikas paplaſchāſchānu un maſchinu pahrlaboſchānu, kā ari darba daritaju pamatigu eemahziſchānos wehryſchānā ir ſaſneēgti tahdi panahkumi, ka fabrikai ir eēpehjamō, netiſ ween labuma, bet ari lehtuma ſinā pahrspeht iſklatru fonkurenzi.

Jelgawā, Merzā mehneſi 1890. g.

Wiſaugſtāki apſtīprinātahs beēdrības

„Lafarme's“

tabakas fabrika

pagodinahs, zaur ſcho darit ſinamū ſaweem zeēnījameem piſzejeem, ka wina atr- dūſi par eēpehjamū, zaur labēem ne-iſtrahdatas tabakas eēpirlumeem, ſeſoſchahs ſortēs ſewiſchki augſtā kwalitētē pagatawot, un tamdeht peēdāwā:

Bochwalny	25 gabalus par 15 ſap.,	10 gabalus par 6 ſap.
Korona	25 " " 15 " " 10 " " 6 " "	
tahlat ſchahdas nupat pahrdofchānā iſlaiſtas augſtas ſortēs		
papiroſu:	Concertnija 25 gab. par 15 ſ.,	10 gab. par 6 ſ.
	Barſkija	10 " " 5 "
	Rahodka	10 " " 3 "
Katrā Barſkijas un Rahodkaſ paginā atrodahs ſola mutes-gabals jeb ſpiže.		
Tabakas:	Schafran 1/4 mahzj. p. 27 ſ.,	1/8 mahzj. p. 13 1/2 ſ.
	Amatorſky 1/4 " " 12 " 1/8 " " 6 "	
	Samſon 1/4 " " 12 " 1/8 " " 6 "	

„Lafarme's“ beēdrības nogulditawa, Nigā, Grehziēnetu eelā № 22.

Gatawi rati

leelā iſwehlē ir dabonami, kā ari apſellejumi teel iſbariti uſ ſpodrato un ahtrato **Kurſemes** wiſleelakajā ratu taiſtawā no

D. Auſchkapa, Jelgawā, Leelajā eelā № 12, pretim Paſta eelai. [123]

Semkopības weikals

Jelgawā, pēe **Annas** wahrteem, brahku **Werthu** namā,

tura uſ leģera un pahrdob pa mehrenehm zenahm **ſemkopības** un **amatneēzības maſchinas, mahſtligus mehſloſchānās lihdſekſus** no wiēwiſadāhm ſortehm, **laukſaimneēzībai waijadſigahs leetas,** kā **naglas, kēhdeſ, plihkes, grahpijus, ſiķes, ſahli, maſchinu ektu, deguti, trahnu, ſtrikus, ſtrenges u. t. t., ſarkano ahholiņu, timoteju un zitas ſehklas.** [923]

12. Aprīlī,

pulſtēn 120s puſdeenā,

nama platſchu

iſtori **wairakoliſchānā.** Šche platſchi pahrdodami pret tuſht ſamāſtu ſawru- peem wairakoliſtajeem, preekſch ta rehſinuma, tam ſchāi leetā ſinaſchāna. Semes gabals atrodahs pēe ſchoſejas un pēe ganibu eelas, un tiſs armeenu ſawrupi dāschadi leeti platſchi Behrenda iwaikſinawu tuwumā un preti **Boelera** drahtſfabrikai iſſoliti. Tuwāki nolihgumi eēſtatami **Blumberga** lūnga hantori. [241]

Schujmaſchinas,

ar roku un kahju dſenamas, ar wiſjauatajeem pahrlabo- jumeem, ſlawenahs firmās **Grimme, Natalis & Co.,** Braunſchwēigā,

peēdāwā ſem galwoſchānās

N. Kupffer's, Jelgawā, Leelajā eelā Nr. 18. Mahjiba par driħnu. — Romāſka ar 1 rubli par nedēnu. — **Maſſinū** dalas, adatas, etiķa u. t. t. armeenu uſ leģera. — Tahlat ir dabonamas: **ſiķtes, rewolwēri, patronas, metala kapu kroni,** wiſwiſadi **nama-** un **leħha eerihojumi, dāhrſa ſprizes, petrolejas lampas, rotānu leetas** un **Kreewu** wiħni. [195]

Bauſkas un apgabala

zeen. publiķai datu zaur ſcho ſinamū, ka eſmu ſawu

dāhrſneezību

Bauſkā, taiſni pretim **Böttcher'a** kundſes buħwmateriala pahrdotawai, eerihojis un peēdāwaju wiſfadas labi diħgtoſchās **dāhrſa ſaħnu un puķu ſehklas,** kā ari ſtahdamam laikam wiſfādus **ſaħnu un puķu ſtah- dūs,** kā ari **georgiņu lapu ſtahdūs u. t. t.**

Zeen. publiķai laiſni lūhdſu, ſawās dāhrſa waijadſibās mani eēweh- rot. Tai laiſnu apdeeneſchānu un mehreneſ zenās apſolidāms, palektu ar augſzeēnibu

N. Seeberg's, dāhrſneēks **Bauſkā,** ſenak pēe **Drengera** ſga, paſta namā.

Gruntsgabals,

4 1/2 puħra-meetas leels, ar dſiħwoſti un ſchūhni, ſem **Maſ-ſeſawas,** teel atdōs nomā. Mahtāſas ſinas Jelgawā, **Salahs- muſiſchās** eelā № 4, pēe **Dāhrtas** Durring.

Mahſeklis, kaſ mahſ wāhziſti rīnat, war peēitēes pēe ſelta un ſudrabſala **A. ſchmidta,** Bauſkā. [132]

deħlus,

peħdu liħtes, eēſch un ahryus **ſeē- dīnus,** Nigās fabrikatās, **piſtantigās** **ſrona juntō** lahtas un wiſfādus **ſi- tus buħwmaterialus** peēdāwā par lehtato ženu **G. Jakobſohns,** Dieſ- zela eelā, pa kreiſo roku ſchēhſes eelā № 72, pretim jaunajam zeētunta namam. [404]

Elkſchū pagāſta teſſa uſaizina wiſus parabu dēwejis un neħmejis no- miruſchā **Wiſtahrku** meſchajarga

Jndriķa Sumowilſcha,

pirmajeem ar ſawahm praſchānāhm un wīnu peērahdiſchānāhm, peēdeleem ar ſawu parabu uſdoſchānu peēitēes pēe ſchihis pagāſta teēſas wehlatāſis par iſſeh- ſchānās terminu nolihkā 8. Jūnijā š. g. jeb ſagādit, ta pirmajeē taps uſ mu- ſchigu **Kriħzeēſchānu** atraiditi un peēdeē- ſiķumigi ſrahpēti.

Elkſchū pagāſta teēſā, 9. Merzā 1890. (№ 103). Preekſch.: **A. Dombrowſka,** [294] **ſtrihw.: J. Waldmann.**

Fabrikas atwehrſchana.

Jelgawas linu wehrtawa

no Thos. Coulter

dara zaur ſcho ſinamū, ka wina eēſahkuſi wehryt linu un pakulu dſijas, un zaur to, ka eegāhdijusees wiſjauatā pahrlabotahs maſchinas, pagatawo **wiſlabakahs dſijas.**

Weēnweēnigā pahrdofchāna par fabrikas zenahm ir uſdota **G. A. ſchmemana** pahrdotawai (ihpaſchneēks **W. E. Unverhau's**), Katolu eelā № 1. [275]

Wiſlabakahs

linu un pakulu dſijas

no ſlaweni paſiſtamahs

Kurſemes linu wehrtawas

A. B. Lowson un beedr. Jelgawā

ir dabonamas par **ſtipri paſeminatāhm fabrikas** zenahm pēe **K. Heilsberg'a,** Jelgawā, pēe tirguſ, blaķam apteķai.

Basniza un skola.

Alējuja, Kristus ir augšamzheles!

„Alējuja, Kristus ir augšamzheles, tas Kungs pateesi augšamzheles! Redsi, tas lauwa no Juhda zilts ir ušwarejis. Es biju miris, faka tas Kungs, un redsi, es dšhwaju muhschigi muhscham, un man ir tahs elles un tahs nahwes atflehgas. Ta nahwe ir aprihta eefsch ušwarefchana. Nahwe, kur ir tahs dšlons, elle, kur ir tawa ušwarefchana? Baldeews Deewam, kas mums to ušwarefchana dewis zaur muhsu Kungu Jesu Kristu!“

Ta Leeldeenas-swehts preezigi gamilejam lihds ar wifu kristigu draudsi, kas dšhwu isplaita pa tahsu semes wirsu. Jo leelaka ušwarefchana naw bijusi, kamehr pafaula pastahw, leelaka preeka wehtis naw dšrdeta muhscham, neta preezigi Leeldeenas ewangelijums no Jesus Kristus augšamzheleschana no mironem. Wehl nupat Leelaja peektdeena dšedajam:

„Ein, apraudam
Ar waimanahm
Pee Jesus Kristus fapa,
Kur Winesch apratts tapa.“

Bet schoeden:

„Preeka dšemas fšandinajam, Kapa durwis Winesch atwehris
Kapa laupijums atdota, — Un ar preeku muhs apwehriš, —
Dšedajam ušwarefchana, Ušwaretta ell' un nahw,
Alējuja, Deewam gods! Jesus dšhwos pee kapa stahw!“

It teefcham, Leeldeenas-swehts ir leeli ušwarefchana swehts: pateefiba ir ušwarefchana melus, schelastiba ir ušwarefchana grehtus, dšhwiba ir ušwarefchana nahwi! Jau ta Kunga eenaidneeki domaja, ka wirskrofu efot dabujuschi. Winesch guleja kapa, un kas nomiris, tas neka newar wairis fšahdet. Bet redsi, te treschahs deenas agrā rih-tinā semes pamati fahf kufstees un trihzet, — Deewa engelis, balts ka fibins, rahdahs pee kapa durwim, — tee, kas tur par fargeem bija litti, ka miruschis kriht pee semes, — wisa elle ir satrizinata, wisi debesu pulki gawileidami gawile. Jo kas tur isnahf dšhwos no tumfchahs kapa alas? Jesus, tas dšhwibas Leeldeenas, tas Leeldeenas Kehnisch! Winesch nahwes fahfes ir pahrahwis, Winesch pateesi tapis dšhwos un atkal fahga wirts semes zitu dšhwoneku widu. Bet pasemigo kalpa gihwi, mirstamahs zilweka meefas tas leelais nahwes Wahretajs tagad ir nolizis. Winesch rahdahs faweem tizigeem jaunās, apflaidrotās meefas, jaunā, debeschigā godibā tehrpees, jaunā, deewischigā fšofchunā spihdotis. Bet tomehr Winesch wehl ir zilweks, dšhwos zilweks un ne wis kahds kehms. No ta wisi tee, kas Wina pehz fawas augšamzheleschana redseuschis, paschi pahreezinajusches, ar Wina runadami, ar Wina kopā ešdami un dšerdami, ir pat Wina meefas ar fawahm rokahm aptausidami. Un nu wina tiziba wairis newar fšahubitees; nu wini wisa fawu muhschu drofchi pee tam war palikt: „Tas Kungs pateesi ir augšamzheles; Winesch pateesi nahwi ir ušwarejis un, pa-augstinats pee Deewa labahs rokas, dšhwu un walda muhschigi muhscham!“

Un redsi, tagad nu Jesus, tas Dšhwais, ari to grehts nomi-ruschu pafauli war usmodinat us jaunū dšhwibu, — nu tas nahwes un wella Wahretajs fawu ušwaretata karogu ari war pa-augstinat fšap wifahm tautahm apafsch debesim. Zaur faweem mahzkeem, faweem tizigeem leezineekem Winesch to leelo preeka wehtis leel fludinat wifai pafauli. „Kristus, Deewa Dehls, ir nodots muhsu grehtu deht un

usmodinats muhsu taifnoschana labad. Zaur Wina mums muhschiga pestischana ir fagahdata, un wiseem teem, kas eefsch Wina tiz, ne-buhs pasust, bet to muhschigu dšhwofchana dabut!“ — ta nu Wina mera wehtineschu balts atflan no weena pafauls gala lihds otram. Un redsi, itin ka naktis tumfiba jasuhd no fšofschas rihta faulites flareem, tāpat ari fšahs wahrs no tā dšhwā Deewa Dehla, ta fšahā fšita un atkal usmodinatā pafauls Pestitaja uswar pafauls beeso grehtu tumfibu. Wifs semes gihwis atjaunojāhs, — pagani atmet fawus elkus, — wifur jauna gara gaisma aust, — tee behdigeem un grehtfirdigeem nahf baru bareem pee Ta, kas atweeglinascham sola, — fšahs pafauls gudriba no Wina deewischigahs gudribas awoteem fahf smeltees, un fšahs pafauls kehniini un warenee loka fawus ze-lus preefch ta dšhwibas Leelunga tur augfchā, debesit!

Gan wisa elle plosahs preti, gan tas tumfibas wirsneeks, kuram nu fawus laupijums teel atnemts, fanehmahs ar wifu waru, Jesum to ušwarefchana israut no rokahm. Ar meefas un gara eerofschem Wina ewangelijuma isplaitichana teel karots preti. Ar uguni un so-binu un breesnigahm wajafschanam teel tuhtots, Wina draudsi is-nihzinat un Wina wahrdū isdelbet no semes wirsus. Pa welti, — Tas, kas dšhwos no kapa isgahjis, Tas ari uštura fawu draudsi dšhwu un spehzigu! Jo wairak wina speesch un wajia, jo wairak tas tizigais pulzinsch wairojāhs un ar laiku itin brihnischigi peenemahs wairumā un spehā. Wehl schoeden eenāids naw rimis. Wehl schoe-den netiziba, zil spehdama, Jesum karo preti, Wina swehto ewange-lijumu par wezahm pafakahm isdaudstinadama, kas muhsu gadu sim-tera isglishtotai pa-audsei wairis negeldot un jau sen buhtu janomet pee malas. Pa welti, — Tas, kas debesit dšhwu, fmeijāhs, — tas fahgs tos apmehta. Kristus leezineeki ari muhsu deenas toteef' spehzigaki pazet fawas balts un jo beschaki un zeechaki fahafahs ap fawa Kunga un Kehnina krusa karogu, fšadami, ka Wina meenu-mehr un wifur peeder ta ušwarefchana. Wehl tagad leeli pulki no paganeem il gadus no jauna peenahf klahf. Katri Leeldeenas-swehtsi, ko kristiga draudse noswehtsi, ir jauni ušwarefchana swehtsi; jo wini no jauna parahda pafauli, ka Kristus ir dšhwos un Wina walstiba fšeitan wirts semes naw isnihzinajama, lai tur ari waj patš welns ar wiseem elles spehkeem plosahs preti.

Un ari to leelo deenu mehš, Wina tizigeem, fšam un gaidam, kur wispehdigais pretineeks buhs ušwaretis un wispehdigais eenāids buhs rimis, kur Jesus Kristus, azim redot, wifai pafauli atspihdehs fawā pilnā, deewischigā ušwaretaja godibā. Tad tumfibas wara us wiseem muhschu muhschem buhs nodfšhta, un Winesch fawu wifufsch-zigo waldbibas fšiti issteeps pahf wiseem debesit un semes galeem. Tad wisi zeli lozifees preefch Wina godibas krehtla, un wisi engeli un is-redsetee swehtsi Wina teif ar muhschigahm flawas dšefmahm, un wi-fas mehles apleezinahs, ka Winesch ir Kristus, tas Kungs, par godu Deewam, tam Tehwam. It teefcham, tad pilnigi peepildifees tas wahrd: „Redsi, tas lauwa no Juhda zilts ir ušwarejis. Nehistees, faka tas Kungs, Es esmu tas pirmāis un tas pehdigais un tas dšhw-wais. Es biju nomiris, un redsi, es esmu dšhwos muhschigi muhscham, un man ir tahs elles un nahwes atflehgas!“ H. A.

Mifiones augli pee Papueeschem.

Australijas melnee Papueeschi ir wahrgutu tauta, panihfusi mee-figā, ka ari garigā fšinā. Giropeeschu flaitlim Australija wairojotees, pee Papueeschem weena zilts pehz otras isnihf. Wahjibās, it ihpa-schi plauschu waina, plosahs wina widū, un tas laifs nezil tahlu

wairs newar buht, kur Papueeschu tauta pawifam buhs isudusi no le-mes wirsus.

Bet ari pahf fšahs nabaga wahrgutu tautas pehdigahm drusfahm kristiga fšahlu mihlefiha ir apfchelojusees. Ari wina widū swehta mifione fšahda fawu swehtibas pilnu darbu. Un lai gan pahwareja-mee grubtumi fšeh gandrihs wehl leelaki rahdahs, neta zitur kur, lai ari mas zeribas ir, ka Papueeschu isnihfchana zaur kristigas tizibas is-platichana wina widū pilnigi fšes aifkmeta waj aptureta, — tad tomehr ari fšeh mifiones darbs nepaleef gluschis bes augteem. Ar preeku redsams, ka Kristus ewangelijums it ka jauka, gaischa wakara blahma atspihd pahf fšeh mirschana pabotu tautu, wina us to semi aifrahbi-dams, kur jauna, muhschiga rihta gaisma aust, kur tizigeem no wifas pafauls tautu tautahm taps faweemoti apafsch Jesus Kristus muhschiga waldbibas fšita, un kur tad ari nabaga Papueeschu gluschis wifai netuhf.

Ka Deewa Gars ari wehl mironu kauls fšeh jaunu dšhwibu modinat, tas pee wineem flaidri rahdahs. Starp wezeem, fšinās, gan wehl leelaka daka nihft un mirft, fawā tumfchā, weenaldšigā pa-ganu prahta pastahwedama, bet pee jaunakās pa-audses Kristus ewan-gelijuma atdšhwinaschana spehš rahdahs jo gaischi un spehzigā. Jo wisi mifionari weenaldšigi leezina, kas mums no turenēs fšinās laifch.

Bes jiteem Anglijas un Wahfsemes mifionareem it ihpafchi ari mifionari no brahtu draudses pahf Papueeschem ir apfchelojusches un wina widū fahlfuschis kristigu tizibu isplait. Brahtu draudses leelaki mifiones fšanzija ir Eben-Ezer wahrdā, patihkamās zeems, ar smuku basnizu un glihti apfotahm dšhwofcham ehlahm, kur agrakajee me-schoni tagad pehz isglishtotu fahfchu modes godigi un tiifi dšhwō kopā. Bet ne wis ween ahrihu dšhwu kristiga tiziba tik patihkami speh pah-wehrt, bet ari zilweku fšedis atjaunot. Pahf to mifionari no faweem peedfshwojumeem dahju labu peemehr fšina peewest.

1886. gadā, 6. Nowemberi, turpat Eben-Ezerē nomira fahde wezijs no Papueeschu tautas, Harrisons wahrdā. Winesch bija wiseem mihlejams un zeenijams un fawas pehdējāhs mahjibās grubtumus un fahpes panefa ar leelu pazeecham. Jo winesch fšina to Kungu, kas teem faweem ne ween uskrawi krusu, bet ari palihds to panest. Wehl diwas debelas preefch fawas aifeschana godajamāis fšimgalwis rah-dijāhs pee draudses rihta deewafalposchana. Ka pirmāis winesch eenahza fawā mihlā Deewa namā un leelu eepreezinascham fšehlahs no fšeh dšrdeteem Deewa wahrdem. Bija ari, it ka fšahs deenas Deewa wahrdi akurat preefch wina ihpafchi buhtu iswehleti, jo wini fšaneja ta: „Gan es esmu behdigs un nabags, bet tas Kungs pahf manim gahda. Tu esi mans palihgs un mans isglahbejs, — ak, mans Deews, nekawejees.“ (Dahw. dšefm. 40, 18.)

Un teefcham, Deews ari ilgi wis nekawejahs. Wehl to paschu wakaru wezais nolikahs us pehdigahs gultās, no kuras wairis nezehlahs augfchā. Kad mifionars wina apmeleja un tam no Deewa wahrdem ko lahja preefchā, tad mirejs klaufjahs ar til leelu preeku un usma-nibu, ka wifas meefas fahpes un mofas bija aifmifstās. Un kad zil-pahfštami un draugi wina apmeleja, tad winesch tos pamahzija ir fšefnigeem wahrdem, lai jele no grehkeem atfahjotees un pastahwee eefsch Jesus Kristus mihlefihas. Wehā Harrisona wahrdi un preefch-fihme, ka alafschin, tā ari fšoreis, pee dahja laba no wina tautas beedreem wehl dšfaku eefpaidu ir atfahjuschis, neta mifionaru fšred-ko-fchana. Us wina behreem wifē Eben-Ezerē kristige Papueeschi bija fanahfuschis, un zil augstā godā wini aifgahjuschu, wezo tehwu bija turejuschis, to no tam war rediet, ka tuhtit paschās behrēs weenaldšigi nospreeda, wina kapu ar smuku isfaltu kapa atmeni pufschot. (Turpmat beigums.)

ralwaldē peretorgā par 35 tuhft. 200 rubkeem atdota Keepajas tirgo-nim Leopoldam Wewentfalam. Buhwe pehz kontrahta jabeis un ja-atdod lihds 1891. gada Septemberim. Buhwes makfa bija apreh-tinata us 40 tuhft. rubkeem.

Zelgawas notikumi.

Deewafalposchana Annas basniza no 4. lihds 11. Aprilim. Leeldeenā atfwehtē, 8. Aprilī: 1) Lauku un pilsehtas draudses: Deewafalposchana pulktis. 9ds no rihā; fšred. mahj. Grafš. 2) Pil-sehtas Latweeschu draudse: Deewafalposchana pulktis. 2ds pehz pušde-na; fšreditāis tiks lafšis. — Lauku draudse miruschis: Lefete Na-talie Dambis, 3 g. w.; Wihstola dehlinsch, 1 st. w.; Lawie Wbbol, 50 g. w.; Zehkabs Franz, 43 g. w. — Pilsehtas draudse usfaukti: Pehsteris Timmermann ar Annu Reinberg; Kristjaps Rosenfeld ar Annu Schwebē. Pilsehtas draudse miruschis: Klara Krühmā, 4 m. w.; Made Timpler, 69 g. w.; Juris August Kalnia, 4 m. w.

Garijs Konzerts. Buhpolu swehtdeena. 25. Merzā, fšehjenes Latweeschu Annas basniza tika no Zelgawas „Palihdsibas beedribas“ un „Viras dšedataju beedribas“ garijs konzerts isrihtots. Pee kon-zerta peedalsijāhs fšahdi spehki: „Palihdsibas beedribas“ jauktāis foris, „Viras dšedataju beedribas“ wihru foris, Wehjina fga solo-fwaritēs, Zelgawas basnizas ehrgelneeks Jensdewija fgs un dahsi ziti muftkas prateji. Konzerts, wispahrigi nemot, isdewahs labi. Pee dahšem dšedafschanaš un muftkas gabaleem klaufitaji litahs juhšmigi aifgrahbti, Apmekletes tas bija peeteefošji. —

Agras sedones. 25. Merzā fšeh rindinu rakfritajam bija laime, tik agrā pawofarā redset fawā dahra nomalē usfededot lehpukes, kas ihpafchi wehl zaur to eewehrojams, ka lihds fšim arweenu wif uhdena purnās tureja par agrakajem pawafaras sedoneem, bet tagad, ka redsams, lehpukes pahfšephi pat uhdena purnās; jo pirmās purnās titai wareja useet 28. Merzā lehdās eeletjās sedam. Ta tad lehpukes ir no wifahm lauku un plawu puhtem pirmās sedones. —

Upes makfa. No Wifes un Gezawas upehm plosa makfa pee Gzara wahrteem, Drifšes upē, peenahja no 12. lihds 15. Merzam, un no Leelupes augfchala wakigi pludinajamā makfa peenahja 18. Merza wakarā. Ar makfas wifschana tagad fšahdneeki wareni rajahs. Bet jawehlahs, ka tee tagad, fšim fšappju un flimibas laifmeitā, ari eeweh-rotu fawu wefelibas fšahwolk un apdomatu ari to, ka tagad, tik leelā flimibas gadā, ir pawifam fšahdigs wefeliba, kad aukstā uhdenti dšfi breen un tur ilgaku laiku fšahw, fšahdajot. Waudis tihri zaur fawu ne-apdomibu pee fšeh darba faposta tihschā prahta fawu wefelibu. Ta man jau ir wairak gaischu leezibu pee rokas, ka zaur upes makfas wifschana dahs wairak nedelu ir fšedšis, un zits pat ilgaku laiku gu-lejis flims. Wina swehtdeem pat, kad makfa til-ko peenahfusi, kahds dšintās tehws metees upē eekfchā, duhschigi malku wilft, un imetis ari dahšus wejumus, bet taug', tagad jau no ta laika gulot grehtsi flims, — un zil daudšem no makfas wilzeem wehl nebuhs tahds pat likneis japeedfshwo fšim flimajā gadā! Protams, laurineem gan bes

darba ir grehta isfšichana, bet pee tam ari ir jaluhko us fawu wefe-libu, ko tihchi fapofit ir grehts. — Laukpagastu waldehm un tāpat Zelgawas „Palihdsibas beedribas“ preefchneezibai deretu atgahdinat fa-weem peederigeem lozleekem, ka tee lozelli, kas zaur ildeeniščigu uhdens brihšanu fawu wefelibu apfahde, nedabuhš nekahdas palihdsibas, kad tee zaur tahdu wainu eefšig flimibā. Zerū, ka tas dahju labu daudsi-maj atturetu no neprahtigas uhdens brihchanaš. Pee upes makfas is-wifschanaš jau nemā til nepeeeeschami wajadšig, falku pahf gawu břiht uhdenti. Malku jau ari war bes tam til klahfu pee malas peewilft, ka to war iswilft titai ar itin masu fšalapeschinos. Bet Latweeschu jau tahdi laudis, kas dahšā weetā neleetiigi fawu spehlu is-leetā, neta par to nebehdadami, waj ilgi dšhwu, waj ahtri mirft, jeh waj us wifu muhschu padarahs par nihdameem wahrguteem.

Zelgawas „Palihdsibas beedribas“, kurai nahwes engelis 15 mehneschus bija gahjis fejen, wina nedel' nomira pirmāis beedrs Lufins, kuru Buhpolu swehtdeena, dahšem preefchneezibas lozleekem klahf efot, pawadija us pehdejo dufu. —

Wisjannakahs fšinas.

Peterburgā, 29. Merzā. Wolgas upē fugo-fchana atklahta. Ddefā, 30. Merzā. Braufschana ar twaikoneem Dona upē ti-fufi atklahta. Batumā, 30. Merzā. Italias tronamantineeks fšodeem fšeh at-brauja. Rihā winesch dofees us Tififisu un Trans-Kaufafiju. Madridē, 12. Aprilī. Walentschā us eelahm dumpji notufuschis. Kahdi 15 tuhft. perfonu gribeja Jesuitu klosteri fahdesdinat un fapofitija Karlistu klubū. Salbati dumpineekas aifšina projam. Atēnē, 11. Aprilī (30. Merzā). Kretas falā jau atkal afšināns fahurfchanaš fšap krišiteem un Turkeem notufuschās, pee lam daudf perfonu tika nonahwetas. —

Wehtules un atbildes.

1. Fr. Dann-brg — un D. Wid. —: Mihklas newaram isleetat. 2. Bl.: Mineto fšojumu gan ešam dabujuschis, bet tas mums ne-iz-lifahs leetajams. 3. Schw. — } Rahkofchā nummurā. 4. Sch-g. — } 5. E. P. — } 6. J. Uym. —: Pahf kristigo brihnumu dakteri Bolzins' u Jums nekahdas tuwas isfšahdroschana newaram pasneegt. Rakstis „Latw. Awifschu“ 7. un 8. nummurā 1888. gadā bija tulkofts pehz „Peterburgas Ewangelifšahs Sonntagblattes“ (swehtdeenas lapas), kuras redaktors ir Peterburgas Luteranu mahzijas Bertoldis. Tulkojumu atkal kahds Widsemes mahzijas bija farat-fijis un mums peešutijis. Tamdeht ešam pahreezinati, ka tur aprašitee

notikumi ir pilnigi pateefiba. Bet kad nu raksta fageretajs isfšojis, ka efot bijis wina noluhšs, flimneetas pamudināt, lai tee greeschahs pee Bolzins' un ka pehdējais ari spehšneezibā nepeenemot, un ka bes tam wehl winaam efot nekahdas pastahwigas dšhwes weetas, — tad mehš no fawas pufes fšah leetā nekahdā fšinā wairis newaram un negribam buht par widutajem. Mahš noluhšs, mineto rakstu nodrukajot, weenigi bijis, parahdit, kahds spehš ir fš-prai tizibat, bet ne wis Bolzins' u ipauf par brihnumu dakteri, pee kura fawu waretu melet palihdsibu. Ja buhtum fšahuschis, ka fšahs fšahs no til daw-dšem tiks tā pahfpratts, tad to neubutum usnehmuschis, un ari us preefchu faw-gafimees, tamlihdšigis notikumus atfahst. Jo ka leelāhs, tee dahšem titā rada fšeds nemeem un nepareifās zeribas. Kam Deews krusu usfizis, tam to padewigi jonēš. Ja pehz Deewa domahm nabaga krusa nejeja dwehfelei buht par labu, wina karfahs luhfchanaš paflauft, tad Winesch ari bes Bolzins'a t-nafu atnemš, un ja Winesch to nedara, tad tas dwehfelei buhs tas labalāis. Jo to Deews dara, tas ir labi daris. —

7. J. S. I. t. — } Nahkofchā nummurā. Swehtu deht lapai fšeh-
8. — n. — } reif jau wairak deenu agrak wajadseja buh-
9. D. — } gatawai.

Naudas-papihru zena.

Peterburgā, 29. Merzā, 1890.		prahja	malfaja
Papihri			
Busimperial's gabala		7 35 rubl.	7 33 rubl.
5proz. bankbiletu 1. islab.		100	99 3/4
5 " " " " " "		100	99 3/4
5 " instrips. 5. aifnehm.		—	—
5 " preehiju biletēs 1. emif.		230 1/2	230
5 " " " " " "		216 3/4	216
Peterb. 5. proz. pilš. oblig.		96	96 7/8
Kreewu sem. kred. 5% flilu-fšim.		95 1/2	95 1/4
Karkomas semst. 6 proz. flilu-fšim.		101 1/2	101 1/4
Leel. Kreew. dšefj. atz.		—	—
Rig.-Din. dšefj. atz.		—	—
Din.-Wit. dšefj. atz.		—	185 1/2
Rib.-Wolog. dšefj. atz.		—	80 1/4
Baltijas dšefj. atz.		119 1/2	—
Zaunahs preehiju flilu-fšim.		216	215 1/2

Kreewu papihra naudas kurss.

Berlinē, 12. Aprilī (31. Merzā).
100 rublu jelta nauda 330 Wahju mahretas jeb 110 Braufschu dahbdeit.
100 " papihra " 221 1/2 " " " 73 1/2 " "

„Latw. Awifschu“ isdeweje: Dr. A. Wielenstein. Redaktors: Jh. Neand.

Доводено цензурою. Рига, 31-го Марта 1890 г.

Drufats pee J. F. Steffenhagena un dehta Zelgawā.